

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejeman mesečno . . . " 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna poltivrsta (24 mm široka in 3 mm visoka ali sja prostor)
za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna poltivrsta po 60 vln.

Izhaja vsak dan, izveniši ne-
delje in praznike, ob 8. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
rošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Junak iz Štajerske vdrl v italijansko oklopno utrdbo pri Arsieru. Arsiero pred padcem. - Novi uspehi tretjega zbora pred Asiagom.

Eno leto brezuspešnih italijanskih naporov na Tirolskem.

Veliko važnejši nego boji na koroški fronti so bili vojni dogodki, ki so se tekom prvega vojnega leta odigrali na tirolski fronti, posebno na njenem delu levo od Adiče. Čeravno se boji tudi tu niso razvili do tistega obsega kakor ob Soči — kar še radi omenjamo ni bilo mogoče —, so se vendar vršili tu luti in ogorčeni boji, katerim so dala povod italijanska prizadevanja, da bi se na eni strani polastili prehodov v Dravsko dolino pri Lienzu in Toblachu, na drugi strani pa trdnjavskega ozemlja pri Tridentu in Rivi. Izprememb polna borba se je odigrala na eni strani v ozemlju Kreuzberskega sedla pri Buchensteinu, Schluderbachu, na Monte Piano, Rothwandspitze, Monte Cristalo (Peutelsteinu) in končno na Col di Lana, na drugi strani pa v Suganski dolini, na visokih planotah Folgarija in Lavarone, v Adički dolini, južno od Rovereta, v dolini Ledro, v Judikarjah in na Tonalskem prelazu.

Takoj po napovedi vojne, v zadnjih dneh maja 1915. je bilo opaziti pomikanje sovražnika proti Tridentu. Težka artiljerija je začela obstreljevati naše obmejne utrdbe pri Lavarone in Folgariji; sovražnik je zasedel Alo in Pirkante v Adički dolini, ravnotako Monte Baldo vzhodno od Gardskega jezera in Storo v dolini Chiese. Tudi v Tonalskem ozemlju so bili prvi napadalni poizkusi odbiti. Istočasno je prišel sovražnik v Primor in v Ampezzansko dolino, kjer je zasedel Kortino, a bil ob sunku na Peutelstein (10. junija) vržen zopet nazaj. Tudi napad proti Pusterski dolini pri Toblachu in Innichenju je bil dosti zgođaj očit. Oglejmo si najprej te boje.

Boji za vpadna vrata južno od Toblacha in Innichena so se začeli 2. junija 1915, ko smo pregnali več sovražniških stotnij pri Misurini in na Kreuzberskem sedlu, kjer smo 3. junija zopet osvojili dva vrhova, ki smo ju bili začasno izgubili. Tudi z Monte Piana južno od Landra smo 7. junija pregnali sovražne čete, 10. in 11. junija pa obrezuspešili sovražna prizadevanja za zopetno osvojitve. 16. junija so bili odbiti

sovražni sunki proti Tilliaškemu sedlu, pri Tresassi v Tofanskem ozemlju in pri Buchensteinu. Ljutejši boji so se razvili v tem ozemlju v dneh od 9. do 22. julija, ko je prišlo do ponovnih sovražnih napadov severnovzhodno od Kreuzberskega sedla proti našim postojankam pri Rufiedu in v obmejnem področju ob cesti Schluderbach-Peutelstein, proti Eisenreichkammu, Pfandspitze in Filmoru severnovzhodno od Kreuzberskega sedla, pri Schluderbachu in Monte Pianu; vsi ti napadi so bili odbiti z najtežjimi izgubami za sovražnika. V teh dneh se začne tudi prvo trajno in ljuto delovanje sovražnika proti Col di Lana, ki sta ga uvedla s svojim napadom dva sovražna bataljona dne 8. julija. Začetkom avgusta so se ponovili ti boji z napadi sovražnika v ozemlju Monte Cristallo proti obmejnemu mostu južno od Schluderbacha, na planino Demes, Rothwandspitze in ozemlje Dreizinnen; ti boji so zamrli še-le v drugi polovici meseca avgusta. Tudi Col di Lana je bil v dneh 3. in 5. avgusta zopet cilj sovražnih napadov. Še-le 4. septembra so začeli Italijani v tem delu fronte zopet z resnimi prodornimi poizkusi, pri čemer so bili naperjeni njihovi napadi predvsem proti našim postojankam na Popeni pri Schluderbachu. Končali so se kakor vsi prejšnji popolnoma brez uspeha približno sredi septembra. Po posameznih napadih v ozemlju Cristalla in pri Buchensteinu je prišlo 20. oktobra zopet do ljutih bojov pri Schluderbachu, v ozemlju Dreizinnen, pri Rufiedu in v dolini Popena. Posebno luti so topot navalj proti našim postojankam na Col di Lana, kjer smo morali končno (29. oktobra) pred približno desetkratno premočjo izprazniti prednje postojanke. Ti napadi na Col di Lana in Sieskem sedlu so se ponavljali v dneh 7. do 11. novembra in 20. in 21. novembra, nakar je nastopil tu kakor tudi pri Schluderbachu — izvzemši artiljerijske boje in posamezne napade — do konca marca razmeren mir. Še-le tedaj se začne zopet živahnejše bojno delovanje, pri čemer so med drugim naše čete dne 6. aprila očistile sedlo na hrbtu Rauchkofla. 17. aprila se začne sovražni bobneči ogenj proti Col di Lana, katerega vrh zasede sovražnik, potem ko je izvedel uspešno razstrelbo. Na-

slednje dni pride do ljutih bojov na sedlu med Settsassom in Monte Siefom, kakor tudi na grebenskem višinskem opirališču na Col di Lana, ki se končajo s popolnim neuspehom in velikimi izgubami za sovražnika. Meseca maja 1916. izvzemši artiljerijske boje in posamezne napade, vlada na Rufredo in Rothwandspitze, razmeren mir pozicijskega boja. Tako sovražnik z vsemi svojimi silnimi napori in neizmerimi žrtvami, da bi prodril tukaj, ni dosegel drugega, nego da se je polastil Col di Lana.

Boj za tridentinsko trdnjavskega ozemlje se je začel, kakor že omenjeno, koncem maja 1915 z obstreljevanjem naših obmejnih utrdb pri Lavarone in Folgariji s težkimi topovi. Začetkom junija izvedeni napad na visoko planoto Folgaria je bil odbit, naše čete so zasedle Monte Coston in ga kljub ljutim sovražnim napadom držale. Poleg tega se razvija v prvih mesecih prodiranje sovražnika v doline Brente, Adiče in Chiese, ki ga orožniški oddelki in opazovalne patrole le malo motijo; vrše se tudi brezuspešni napadi proti našim zavarovalnim četam v tonalskem ozemlju. Tudi v ozemlju Monte Balda in doline Ledro se more sovražnik potisniti naprej do globoke črte. Toda izvzemši artiljerijski ogenj vlada do srede septembra razmeroma mir. 16. septembra se začne sovražniškova akcija proti Monte Costonu, ki se končno 23. septembra proti mnogokratni sovražni premoči izprazni. Nato sledeči napadi na visoko planoto Folgaria, ki dovedejo začetkom oktobra do večjih bojov posebno severnovzhodno od gore Moronia, se končajo za sovražnika brez uspeha dne 9. oktobra, nakar se zopet začne artiljerijski ogenj. Še-le 19. oktobra je ponovil sovražnik z ojačenimi močmi svoje napade proti visoki planoti Folgaria, ki so bili vsi odbiti; trajali so ti napadi do 27. oktobra, nakar je na tem delu fronte bojno delovanje oslabilo. V prvi polovici decembra je poizkusil sovražnik doseči uspeh pri Rivi z napadi v dolini Ledro in pri Lardaru, a zaman. V drugi polovici decembra 1915. so bili odbiti še sunki na severnih pobočjih Monte Altissima, južno od Rovereta in pri Torbole. V ozemlju Rive, ob Ponalski cesti in severnovzhodno od Le-

droškega jezera proti našim postojankam pri Sperone in ob Rochetti se ponavljajo ti napadi istočasno z napadi v Daonski dolini, do koder je bilo dospel prodiranje Italijanov v dolini Chiese v prvi polovici meseca aprila 1916 brez bistvenega uspeha. Medtem sovražnik ni opustil nobenega poizkusa, da bi po dolini Brente udaril proti Tridentu. Ob tem je do konca januarja dospel do zapadno od Roncegna, kjer so bili 1. februarja odbiti njegovi napadi. Njegova zopetna prizadevanja v drugi polovici marca 1916, ki so dovedla do obstreljevanja Caldonazza in do bojov pri Mattinu, severno od Suganske doline pa do napada na St. Ostwald (6. aprila), so imela samo ta uspeh, da je bil 9. aprila Caldonazzo s streli zažgan. Od 13. aprila dalje se je ojačilo bojno delovanje v Suganski dolini, pri čemer so bili najprej odbiti sovražni napadi na obeh straneh Novaleda, nato pa (17. aprila) s protinapadom vzete sovražne predpostojanke; 25. aprila je bil sovražnik končno prisiljen, izprazniti svoje postojanke med Vothom in Roncegno in se umakniti. Koncem aprila in maja je došlo tudi do bojov v adamskem ozemlju na Fargaridskem prelazu, a so bili ravnotako brezuspešni kakor vsa predidoda podjetja v tonalskem ozemlju. Po začetnem miru se je začel 15. maja naš protisunek med armenterskim hrbtom in Adičko dolino, ki še danes zmagovito napreduje. Tako se je za sovražnika tudi na tirolski fronti — in prav posebno na tej — celoletno vojno delo izpremenilo v nesrečo in popoln poraz.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. maja. Uradno se poroča: V naših rokah se nahaja k skupini utrdb Arsiero spadajoča oklopna utrdba Casa Ratti, ki zapira cesto neposredno južozahodno od Barcarole. Poročnik Albin Mlakar saperskega bataljona št. 14 je vdrl v trdnjavo ne glede na luti ogenj z obeh strani, ujel je sovražne saperske, ki so nameravali trdnjavo razstreliti in je na opisani način zaplenil tri nepoškodovane težke oklopne havbice in dva lahka topova.

LISTEK.

Goriška pisma.

Gorica, 21. maja 1916.

Po dolgem pričakovanju vendar prihajajo razveseljive vesti. Na južnem Tirolskem oznanjujejo naši kanoni, da je prišel dan plačila. Naše zmagovite čete se bojujejo že na sovražnih tleh in obletnica laške vojne je gotovo vsa drugačna, nego so si jo predstavljali Italijani.

Malokje vzbujajo vesela poročila o naših vsehpeh na tirolski fronti toliko zanimanja in toliko veselja, kakor pri nas v Gorici. Ljudem kar žari raz obraz veselje, ko si pripovedujejo o naših zmagah. Vsi so uverjeni, da pojde naše prodiranje naprej globoko v sovražnikovo deželo in da to pomenja tudi za našo Gorico sovoboje-nje. Če se bo morala laška fronta tudi ob Soči pomakniti bogve za koliko nazaj, potem bo tudi Gorica svobodneje zadihala, ko ne bo več tako blizu laških topov.

Čudovito lepa je današnja nedelja. Izredni pokoj je izvil ljudi na zrak, na ulice. Vse se šeta, vojaki in civilisti. Ozračje je mirno, noben letalec ne straši po obzorju. Brezskrbno se sprehajajo ljudje okoli po mestu, saj že dolgo nismo imeli tako tihega nedeljskega popoldneva.

Pravi pekel je bil pa danes teden. Še pred popoldne je začela naša artiljerija

grozovit koncert. Grmelo in treskalo je kar zdržema. Pozneje so začeli pa še sovražni topovi odgovarjati in zunaj se je spoprijela še pehota. Grozno petje šrapnelov in granat je pretresalo zrak, ljudje so se tiščali po svojih zavetjih. Nahajal sem se v južnem delu mesta, kjer je vsakotoliko časa zabobnela sovražna granata ali ožil šrapnel, da ni bilo varno napraviti ni koraka izpod strehe. Moral sem čez nevarno kapucinsko ulico, a ko sem videl blizu cerkve mlako krvi, kjer je bil malo prej ranjen od šrapnelove kroglice neki mož, sem še bolj pazil, da pridem čimprej pod streho, kjer ima človek vsaj občutek večje varnosti. Proti sedmi uri je streljanje ponehalo, a okoli devetih se je cela igra ponovila. Da ne bi štel minut sam doma, sem se zatekel k »Pošti«. Skoraj prazno je bilo v sobi, kjer sem v družbi dveh gospodov poslušal peklensko pokanje, ki je prihajalo prav od blizu. Ugibali smo, kje je morala pasti ta granata, kje je razpočil ta ali oni šrapnel in se čudili ljudem, ki so zunaj v »šanku« bili ravno tako židane volje, kakor da ne hodi smrt ves čas prav blizu nas. In res je hodila prav blizu. V bližnji kavarni »Corso« je baš tisti čas tudi sedela družba precej hladnokrvnih ljudi, kajti sicer bi gotovo ne bili sedeli pri svojih karta-h ob tistem hudem streljanju ravno v »Corso«, pa je pritulila petnajsterca in troje dragocenih življenj e bilo uničenih.

Danes sem vesel, da je bil pred enim tednom tak vrag, je pa vsaj danes pošten

mir. Človek je zadovoljen, ko e nevarnost enkrat prestana. V Gorici smo morali prestatiti že veliko hudih dnevo in noči, sedaj nam pa v najbližji bodočnosti vstaja dan, ko se bomo smeli za vselej oddahniti. Pozdravljena ura, ko zavijhajo zopet naše zastave na Števerjanski višini in ko naznanijo zvonovi goriških cerkva odrešenje Gorice!

Gorica, 22. maja 1916.

Topel majniški večer objema nocoj goriško mesto. Nenavaden pokoj povsod, tako tiho, da bi človek skoraj slišal šumenje bližnje Soče. In nekje iz bližine se izteguje tja proti laški strani žareči pramen svetlobe, švigajoč sem in tja pod temno nebo kakor velikanski plamteč božji prst, preteč in žugajoč sovražniku tam za Kalvarijo.

Naša Gorica pa spi mirno in brezskrbno kakor kraljčina, zastražena in občuvana po najboljših čuvajih sveta.

Danes zvečer po sedmih sem bil na Travniku.

Zadnji solnčni žarki so se poslavljali od razbitih streh in poljubljali beli Castello. Po trotoarju so se sprehajali ljudje, mlade deklice v svetlih lahkih oblekah s cvetjem na nedrih in s smehom na licih so hitele mimo prožnih korakov. Zdelo se mi je, da je vse živahnejše nego druge dni in da so vsi obrazi veselejši nego sicer.

Kakor da je kak praznik, kakor da ni več vojske tu pred nami.

V cerkvi svetega Ignacija se je ravno vršila šmarnična pobožnost. Čisti dekliški glasovi Marijine pesmi so vreli ven na trg. Vrste resnih otemnelih črnovojnikov so prihajale in odhajale skozi cerkvena vrata, ljudje so postajali pred cerkvijo, cel Travnik je bil poln petja, donečega iz cerkve.

Vednolepa stara goriška melodija litanij mi je donela na uho. Po dolgem času sem jo zopet slišal in dopadala se mi je bolj ko kdaj prej. Stal sem pred cerkvijo in v mislih še sam odpeval: »Ora pro nobis!«

»Ali hočeš, greva par korakov proti Solkanu« — me ogovori prijatelj. »Saj danes je tako lep večer, kakor navlašč ustvarjen za kratek sprehod.«

»Pa če prične spet kaj žvižgati? Kdo ve, če so Lahji že spravili svoje kanone proč — ne vem, če je nocoj tako gotovo...«

Tedaj se je oglasil tam blizu stoječ mož. »Gospod, le brez skrbi! Italijani nimajo več mnogo korajže — kar so streljali, so streljali. Mislim, da jim je bridko žal za to, kar so napravili iz Gorice — sedaj so v strahu za svoje kraje. Zapomnite si moje besede, da bo res, še prej ko en mesec, pojdemo lahko pogledat tudi Števerjan.«

In potem je odšel. Jaz in prijatelj pa sva tudi šla proti Solkanski cesti.

In kakor je mislil ta mož, tako misli in upa cela Gorica.

Oa bi bilo le res!

Severno od Asiago so se polastile naše čete Monte Moschicce, na omejenem pobočju južno od doline Sugana so prodrle na Cima Maora.

Število v napadalnem prostoru zaplenjenih topov se je povišalo na 284.

Na Monte Sief in na Krnu smo odbili napade sovražnika.

Dunaj, 28. maja. Uradno:

Naše čete so se polastile oklopne utrdbe Cornolo (zahodno od Arsiera), v utrjenem prostoru Asiago pa stalne utrdbe Vall d'Assa, ki zapira dolino. (Val d'Assa leži južozahodno od Monte Interotto.)

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

S padcem zapiralne utrdbe ob cesti zahodno od Barcarole je padel zadnji večji člen zapore severno od Arsiera. Nadalje so se naše čete polastile oklopne utrdbe Cornolo zahodno od Arsiera. S tem je usoda Arsiera toliko kot zapečaten, posebno še, ker stoji prestolonaslednikove čete na Monte Cimone, kojega vrh je komaj 2 km zračne črte oddaljen od notranjosti mesta in popolnoma obvladuje kotlino pri Arsieru.

Tudi notranje utrdbe severozahodnega odseka Arsiera so tedaj v rokah naših čet, ki so z vrhov Toneze po gorskem grebenu na zahodnem bregu Astica prodrle proti jugu.

Enako so se tudi pri Asiagu dosegli važni uspehi. Deli tretjega zbora so se polastili Monte Moschicce (1561) in pa stalne dolinske zapore Val d'Assa jugovzhodno od Monte Interotto. S tem so se približale Asiagu na 3 km.

Južno od Suganske doline so naše čete z Monte Undici dosegle Cima Maora (2155 m), ki leži v enaki višini Ospedaletta, kamor se je sovražnik umaknil, ko so ga vrgli iz Strigna. S Cima Maora je čudovit razgled po celi Suganski dolini do Primolana, služil bo ta vrh kot izvrstna opazovalna točka.

Laško uradno poročilo.

25. majnika: Od Stifser Jocha do Gardskega jezera je streljalo topništvo in pehota; posebno živahen je bil ogenj v ozemlju Cevedale in Tonale. V dolini Lagarina je napadel sovražnik ponoči na 24. t. m. po ljutom obstreljevanju dvakrat naše postojanke na Corni Zugna proti prelazu Serravalle in Buole. Napada smo odbili. Zjutraj 24. t. m. je sovražnik s svežimi četami zopet ljuto napadel prelaz Buole; odbili smo ga z resnimi izgubami; zasledovale so ga naše čete, ki so zopet zasedle višino Parmesan južnovzhodno od prelaza. Dne 24. t. m. podnevi živahen dvoboj s topovi. Sovražni srednje velik top, ki so ga namerili na Pozzaccio, je bil zadet in prekučen. Med Vallarsa in Posina so izvedle ponoči močne sovražne pehotne čete napad po močnem cel dan trajajočem ljutom obstreljevanju, naš učinkujoči ogenj topništva in pehote jih je pa pokosil in v neredu odbil.

Med Posina in Astico je razvil sovražnik včeraj svoje prve topove na črti Monte Maggio Torraró; z njim smo se učinkujoč vojskovali. V prostoru Asiago v dolini Sugana je položaj neizpremenjen.

Na ostali bojni črti do morja od časa do časa streljanje s topovi. Naši topovi so razstrelili zalogo streliva na robu sv. Mihaela.

Monte Moschicce

je 1561 metrov z drevjem poraščen vrh. Od tam v Asiago je le še 5 km. Vrh je 560 m višji kot mesto Asiago in 160 m višji, kot najvišja treh severnih trdnjav na Monte Interotto, ki branijo mesto Asiago proti severozahodu.

Cadorna poroča kratko, ker so dolga poročila »nevarna«.

Lugano, Italijansko vojno vodstvo odklanja po »Agenzia Stefani« obširnejše javnosti namenjene podatke, kakor v uradnih poročilih. Nevarno je, če bi objavili več podatkov o vojnih činih, o premikanju čet in o postojankah. Na tirolski meji se bije bitka, v kateri se premikajo množice, manevri in presenečenja so odločilna, vojno vodstvo mora zato previdno poročati. Javnosti je toliko ugodil, da izdaja zdaj poročila 3 do 4 ure prej kot doslej.

Kako je osvojil Albin Mlaker oklopno utrdbo Casa Ratti.

27. majnika. Vojni poročevalci pišejo: Čete nadvojvode prestolonaslednika, ki so pregnale predvčeršnjim v dolini Astico zahodno od Barcarola, in nato izčistile ozemlje severno od Monte Cimone od sovražnika, so priborile včeraj zopet velikanski uspeh, ker so vzele oklopno utrdbo Casa Ratti, ki pripada notranjim trdnjavam skupine trdnjav pri Arsiero in ki zapira Astico cesto južozahodno od Barcarole. Ob zavzetju te utrdbe se je pokazal odločen, drzen duh c. in kr. častnikov, duh, ki se je n. pr. pokazal v junaštvih pomorskega letalca Konjeviča. Zdal se je odlikoval saperski poročnik 14. bataljona Albin Mlaker, ki je z malim številom ljudi premagal utrdbo. Italijanski saperski so

pravkar nameravali oklopno utrdbo razstreliti, ko jih popolnoma presenetli s svojimi ljudmi Mlaker, ki jim zabrani razstrelbo in jih ujame; tri oklopne havbice in dva lahka topova je zaplenil. Zmagovalci gorovja, ki se razseza od Corno di Campo Verde do Meata, vojaki 3. armadnega zbora, so tudi v tem severno od Asiago ležečem prostoru napredovali. Vzeli so 5 km od Asiago ležeči vrh Monte Moschicce, ki nadvladuje Asiago več sto metrov. Napredovali so tudi naši južno od doline Sugana. C. in kr. čete, ki so tam napredovale, so prodrle na grebenih, ki se raztezajo ob dolini, proti vzhodu in so vzele 1251 metrov visoko goro Cima Maoro.

Junaški poročnik Mlaker.

Poročnik Mlaker, ki je vdrl v italijansko oklopno utrdbo Casa Ratti, je doma iz Štajerske. Njegova rodovina živi pri Celju in Mariboru. Po vojaški izobrazbi je bil novembra 1909 imenovan za praporščaka pri pionirskem bataljonu št. 5, ki je bil takrat v Kremsu. Leta 1912 je postal poročnik. Prestavljen je bil k saperskemu bataljonu št. 14, ki spada pod inomoško poveljstvo in je imel svoj sedež v Lienzu in Tridentu.

Tirolski Italijani nočejo pod Italijo.

Ob priliki obletnice italijanske vojne napovedi je 306 občin in 480 zadržuje iz južne Tirolske poslalo cesarju udanostno adreso, v kateri povdarjajo svojo zvestobo in ljubezen do cesarja in države. Niti ene pidi zemlje ne sme dobiti sovražnik in za vse čase mora ostati domača zemlja pod habsburškim žezlom.

Neresnična italijanska poročila.

Dunaj, 27. maja. (K. u.) Agencija Stefani je 25. t. m. objavila naslednjo vest: 23. t. m. zvečer sta dve 130tonski italijanski torpedovki v gornji Idriji naleteli na 400tonskega sovražnega rušilca torpedovk. Obstreljevali sta ga, ga večkrat prisilili, da se je oddaljil. Ena edina sovražna krogla je zadela italijansko torpedovko, a ni povzročila človeških izgub in je napravila le majhno stvarno škodo. — Z merodajne strani se ugotavlja glede tega poročila naslednje: V noči 23. majnika je ena naših predstražnih torpedovk, ne pa rušilec torpedovk, kakor pravi Agencija Stefani, kakih 20 pomorskih milj od sovražne obale srečala dve sovražni torpedovki. Tekom srečanja se je razvil komaj eno minuto trajajoč boj na kratko razdaljo. Sovražni torpedovki sta vozili mimo naše z veliko hitrostjo in ste izginili takoj proti italijanski obali. Naša torpedovka ni bila zadeta večkrat, temveč samo enkrat, in sicer brezpomembno in je zadela prav gotovo najmanj enkrat sovražno torpedovko. Dogodek je bil tako brezpomemben, da se objavlja samo zato, ker ga Agencija Stefani povečava z običajnim pretiravanjem.

Napad na Italijo — načrt Conrada.

Amsterdam, 28. maja. Rimski dopisnik lista »Daily Telegraph« poroča, da je generalni načrt za predor avstrijskih čet na južnem Tirolskem napravil general Conrad pl. Hötendorf. List ceni število napadalcev na 150.000 mož. Avstrijske čete napadajo sovražnika v gostih rojih.

Italijani izgubili nad 250 štirijaških kilometrov.

27. majnika. V prostoru Asiago in Arsiero so naši dalje napredovali. Utrdbe ki zapirajo ceste, so v nevarnosti in deloma že vzete. Naše čete so vzele nad 250 štirijaških kilometrov laške zemlje. Naša napadalna črta stoji tik pred notranjo utrjeno črto italijanskih glavnih postojank pri Asiago. Poskusi Italijanov, da bi ustavili našo ofenzivo, so brezuspešni.

»Nezavzemljiva« laška opirališča naša.

Roda Roda izvaja med drugim 27. t. m. General Corsi je še 22. t. m. v »Tribuni« zapisal: Držimo Coston de Laghi in Coston d'Arsiero. Dohodne doline so tesne, globoko zarezane, nadvladuje jih gorovje Monte Campolongo s svojimi mnogimi zapiralnimi trdnjavami. Sovražnik more z Monte Maggio obstreljevati le nekaj točk, kotline Posina. Tako je javno sodil še pred enim tednom laški general. Danes stoji avstrijske čete, ki so vzele vse te za nepremagljive razglašene laške glavne postojanke in utrjene vrhove, že daleč južno od gorovja Campolongo in gospodarijo z Bettale z juga dolini Posina, z Monte Cimon pa lahko streljajo že tudi s severa na izliv Posina.

Reka, ki neprestan dere.

»B. Z. a. M.« poroča iz Pariza: O bitki pri Verdunu piše znani polkovnik Roussel: Priznam, da se čudim, kako morejo Nemci in Avstriji izkoristiti vse strateške možnosti in kako vodijo pri Verdunu in na laškem bojišču skoraj neprestano derečo reko ojačenj v ogenj. — »Stampa« pripravlja javnost na možnost, da italijanska armada izprazni gorato pokrajino in da poizkusi Avstriji premagati Lahe tudi v odprti bitki. Avstrijsko prodiranje je skrbno pripravljeno in krepko izpeljano. Napadati so pričeli 15. maja z ozirom na polno luno. Premikanje čet so dobro prikrili. Zlasti radi so napadali ponoči.

Lahov pade vsak dan 1400.

V Genovi so nabiti v cerkvah razglasili: Molite za duše 1400 mož, ki padejo vsak dan.

Italijani izgubili nad 700.000 mož.

»Köln. Ztg.« ceni italijanske izgube častnikov (padlih, ranjenih in ujetih) na 16.800. To je skoro polovica vseh častnikov. Celotne izgube moštva od začetka vojske ceni list na 700.000 mož.

Železniški promet Milan-Rimini skoraj popolnoma ustavljen.

Devin. »Magdeburger Ztg.« iz Lugana: Na italijanskih mejnih postajah so razglasili, da se omeji promet na glavni železniški progi Milan-Modena-Rimini na pet vlakov na dan.

Nova razvrstitev čet.

Basel, 28. maja. Iz Milana poročajo, da bodo z dovoljenjem cenzure po časopisju napovedali splošno novo razvrstitev čet v Italiji.

Prihodnja Cadornova zmag.

Lugano. »Popolo d'Italia« izvaja: Avstrijci so pričeli prodirati na Tirolskem z 250.000 možmi. Ne izdamo nobenih vojaških skrivnosti, če povemo, da lahko postavimo proti tej skupini veliko močnejšo, izvrstno oboroženo armado. Če tudi poviša sovražnik tu svojo armado na pol milijona mož, lahko vrže Cadorna proti njej vsaj ravno toliko močno armado. Narod naj se za to pomiri. Vse, kar se je zgodilo na tirolskem bojišču, je vedelo vojno vodstvo že prej. Kadar napoči primeren trenutek, razbije Cadorna avstrijske sile tam, kamor se mu je zdelo potrebno jih izvabiti, ker to zahtevajo strateški razlogi.

Glas Hrvata z italijanskega bojišča

»Hrvatska« priobčuje: Gosp. dr. Julij Golik, vseučilišni profesor, je prejel od svojega sina c. in kr. praporščaka na italijanskem bojišču, dopisnico, datirano z dne 21. t. m., v kateri med drugim piše: »Tukaj

iamamo krasno vreme, pa smo tudi zadovoljni, ker stvar napreduje. Tu smo zaplenili mnogo topov (17 28 cm in mnogo 24, 18 in 15cm). Danes sta se udala dva polka. Na svoje oči sem videl transport 5000 Italijanov. Vsi so vpili: Abasso Salandra! Abasso Cadorna! (Doli s Salandro! Doli s Cadorno!)

Zdravi porazi.

Curih. »Popolo d'Italia« piše zelo trezno: Zdravi in potrebni so porazi Italiji, da se topi laški narod zmaje.

Umikanje Italijanov.

Basel, 28. maja. »Anzeiger« piše: Značilno je, da piše italijansko poročilo že o utrditvi čet v ozadju. Drugi listi poročajo, da se italijanska armada umika tudi na nižini.

Iz laške generalitete.

Lugano, 8. maja. (Kor. ur.) Generalni poročnik Goiran in generalni major Pastore sta odstavljena. Generalna majorja Bernardoni Rossi in Cartelle sta reaktivirana.

»Times« o naših zmagah proti Lahom.

Christiania. Iz Londona 26. t. m.: »Times« izvaja o položaju na laškem bojišču: Blazno bi bilo, če bi se tajilo, da so Avstrijci dosegli s svojim prodiranjem znaten uspeh, ki zasluži pozornost zaveznikov in jih lahko vznemirja. Upamo, da laška ojačenja ustavijo prodiranje Avstrijev, toda avstrijsko prodiranje zelo vznemirja zaveznike.

Giolitti v laškem glavnem stanu. — Ginljivo svidenje s kraljem. — Laški kralj bolan.

Budimpešta. »Acht Uhr Blatt« poroča iz Chiassa: Potniki, ki so došli iz Milana, pripovedujejo, da je laški kralj obolel. Zdravnikov, ki mu svetujejo, naj ne dela naporno, ne uboga. Kraljica se je pripeljala v glavni stan, da pregovori kralja, naj bi ubogal zdravnike. Giolitti je obiskal kralja v glavnem stanu. Ko je videl, da je kralj tako bolan, ni mogel prikriti svoje ginjenosti. Ko je stisnil kralj roko Giolittiju, katerega je pred enim letom odrinil na stran, je komaj govoril, tako je bil pretresen po žalosti. Zanimivo je, ker kralj k sprejemu Giolittija ni tudi pritegnil ministrskega predsednika Salandra, dasi se je nahajal v bližini.

Letalski napad na Portogruaro.

Lugano, 28. maja. O zadnjem letalskem napadu na Portogruaro v beneški provinci poroča »Stampa«, da so avstrijski letalci ob 1. uri ponoči prileteli in do treh na raznih krajih mesta in okolice metali eksplozivne in zažigalne bombe. Škoda ni velika. Nekaj oseb je bilo ubitih, veliko pa ranjenih.

Rusi občudujejo našo armado.

Vojaški sotrudnik petrograjske »Reči« piše o naši vojski z Lahi: Avstrijski generalni štab si je izbral idealno polje svojim operacijam. Točka, kjer se napada, je sicer težka, a če se posreči napad, se obeta zelo velik uspeh. V ostalem so se izvajale velike vaje v tem ozemlju med Adižo in Astico. Po teh vajah so tako Avstriji kakor Lahi zgradili trajne trdnjave. »Novoe Vremja« se čudi, ker je Avstrija še tako močna, da podvzame tako prodiranje, ki kakor se zdi,

ni slamatn ogenj. Umeva se zdaj klic Italijanov po razbremenitvah napadih in zakaj zdaj italijanski krogi nujno zahtevajo skupno bojno črto. V urah stiske so se naučili ceniti vrednost skupne bojne črte, četudi so se prej vedno upirali in rekli, da ne morejo pošiljati vojakov na Balkan. Končno pravi list, da nameravajo Rusi Lahom pomagati.

Francoski glas o naši ofenzivi.

Pariz, 26. maja. (K. u.) »Temps« se bavi z neustavljivim prodiranjem avstro-ogrskih čet v Italiji in zaključuje svojo kritiko s primerom: naši sovražniki tvore v resnici samo eno armado. Naš ministrski predsednik je dejal isto tudi o zaveznikih; toda ali imajo zavezniki na kaki točki fronte nekoliko stotisoč mož, ki se gotovo potrebujejo tamkaj, ki bi se pač še bolj potrebovali kje drugje? Nemci in njihovi zavezniki so neke mogli odvzeti sile, da jih porabijo, kjer so bile potrebne, ne da bi jim bilo kaj na poti.

Italijanski begunci.

Lugano, 26. maja. (Kor. ur.) Iz odredb vicentinske prefekture izhaja, da so se sedaj evakuirancem določili za bivanje naslednji kraji: Albettone, Barbarano, Castagnero, Longare, Lanigo, Montegaldina, Montaldella, Manto, Noventa in Polane Maggiore.

Pozivi v Italiji.

Hannover. »Hannoversche Couriers« javlja iz Curia: Italijanski konzulati posiljajo pod orožje 19letne Italijane.

Curih, 28. maja. Italijanski konzulati so izdali naborna povelja za 18 letne Italijane, ki bivajo v Švici.

2500 novih laških častnikov.

Milan, 28. maja. 2500 novih častnikov je v Modeni končalo vojno šolo in odpotovalo v svoje garnizije.

Lahi prosijo pomoči.

Bern. »Tribuna« pravi, da zahtevajo čast zaveznikov, da potegnejo proč 12 avstrijskih divizij od italijanske bojne črte. »Popolo d'Italia« napoveduje napad zaveznikov pri Solunu.

Angleški topovi Italiji.

Beselj. »Baseler Nachrichten« iz Londona: Topove srednje velike nameravajo dobavljati Italiji.

Bissolati se vrnil nenadoma z bojišča v Rim.

Lugano. Poslanec Bissolati, voditelj stih poslancev, ki so za vojsko, se je vrnil z bojišča ob Soči v Rim. Bissolati služi kot seržent.

Angleška odlikovanja laških vojakov.

Lugano, 26. maja. (Kor. ur.) Kakor se poroča iz Rima, se je vojvoda Conaught posvetoval s Salandrom in vojnim ministrom. V prostorih angleškega poslanstva je vojvoda nekaterim častnikom in vojakom italijanske vojne mornarice izročil različna angleška odlikovanja. V ostalem pa je javno poročanje o bivanju in nastopanju vojvode v Rimu nepopolno.

Naročilo italijanskemu poslaniku v Bukareštu.

Bukarešt. Politični krogi pripovedujejo: Tukajšnji italijanski poslanik se je podal osebno k lastniku lista »Adeverul«, g. Mille, in ga prosil, naj kolikor mogoče malo poroča o italijanskih porazih na južnem Tirolskem. Mille je naročil nato, naj se objavljajo avstrijska vojna poročila po skritih mestih in naj se natiskavajo z majlimi črkami.

Vojvoda Conaught v Rimu.

Lugano. (K. u.) Iz Rima se javlja, da se je posvetoval vojvoda Conaught s Salandrom in z vojnim ministrom.

Strogi vojni hišskafi.

Lugano, 28. maja. »Popolo d'Italia« zahteva za odstavljenega generala Brusatti smrtno kazen.

Rusi ne nameravajo razbremenjevati Italijanov.

Kodanj. »Ruski Invalid«, oficijozno glasilo ruskega generalnega štaba, napoveduje, da nameravajo velikopotezno retabilirati rusko armado. Kodanjski diplomatski krogi pa sodijo, da nameravajo s to izjavo le Lahe pomiriti. »Nieuve van den Dag« poroča, da pričakujejo v Petrogradu v kratkem laško poslanstvo: nekaj častnikov generalnega štaba in dva visoka zastopnika trgovskega in mornariškega ministrstva, ki pride, da poizve o namerah ruskega generalnega štaba in namerava zahtevati, naj se pospeši velikopotezna ofenziva proti Avstrijem. »Ruski Invalid« pa piše precej prozorno, da Lahi ne bodo dosegli, kar nameravajo zahtevati. Pravi med drugim: Rusi ne morejo ničesar storiti, da olajšajo prodiranje proti Italiji, ker ne morejo prekiniti svojih velikopoteznih priprav, naj pride, kar hoče. Prej se je zgodilo včasih, da smo drugim na korist opustili svoje prvotne načrte. Ponesrečeni poizkusi nam pa velevajo, da se v bodoče na zahteve svojih zaveznikov ne smemo ozirati.

Novi italijanski vodljivi zrakoplovi.

Italijanski listi priznavajo sedaj, da je bil zrakoplov »M 3«, ki je ponesrečil pri

Gorici, prej stacioniran v Rimu oziroma Braccianu. Ker Italijani v nobenem slučaju ne morejo priznati uspehov naše brambe, so sedaj bojda »dognali«, da se je bil zrakoplov v višini 3000 m pokvaril motor, vsled česar je ponesrečil. V zrakoplovu so bili razen načelnika italijanskega zrakoplovstva majorja Pastine še stotniki Casella, Coturi in Pasquali, sergeant Rapanelli in mehanik Bernardis. — Novi zrakoplovni tip italijanske armade ne nosi več tekočih števil, marveč črke abecede. V Rimu izvaja tačas svoje poizkusne vožnje »M G«, v trikotu Turin, Genova in Milan pa »M C«. Pred vsem gre za preizkušnjo novih motorjev, od katerih pričakujejo znatno zvišano brzino.

Cepljenje proti koleri v laški vojski.

Rim, 26. maja. (Kor. ur.) Vojni minister je izdal ukaz, naj se nemudoma vsi vojaki cepijo ali nanovo cepijo proti koleri.

Novi čas v Italiji.

Rim, 28. maja. (Kor. ur.) Dne 3. junija o polnoči bodo v Italiji pomaknili uro za eno uro naprej.

Cesar svojim junakom.

Streiffleurs Militärblatt poroča:

Nj. Veličanstvo cesar je izdal sledeče najvišje povelje:

Določam, da se razglasitev mojega ponovnega priznanja izvrši tudi drugič in tretjič, kar naj se označi z eno oziroma dvema srebrnimi sponami na traku srebrne vojaške zaslužne svetinje.

Ustanavljam

1. novo stopnjo vojaške zaslužne svetinje, katero se podeljuje kot znak Mojega posebnega pohvalnega priznanja.

2. Železni zaslužni križec z in brez krone za moštvo. Podeljevalno pravico prepuščam zbornim poveljnikom in poveljniku južnozahodne fronte, kateri je proti naknadni odobritvi lahko prenesejo višjim poveljnikom do vstetega zbornega poveljnika.

Dunaj, 1. aprila 1916.

Franc Jožef s. r.

Mazzinijev program iz l. 1866.

Dr. Mihael Mayr, ravnatelj c. kr. državne arhiva in vseučiliški profesor v Inomstu, je izdal knjigo pod naslovom »Italijanski irredentizem«, v kateri priobčuje med drugim Mazzinijev irredentističen program, ki je še danes v veljavi. Dr. Mayr piše:

»Poizkusi, da se zavede ljudstvo, so bili tem nevarnejši, ker so bili medtem laškotirolski voditelji irredente na Italijanskem, kjer do leta 1848. laških Tirol in njih ločitvenih stremeljenj niso poznali drugače nego komaj po imenu, — postali zelo vplivna stranka, katere želja se je kazala novo kraljestvo le preveč naklonjeno. Že malo dni po odhodu italijanskih čet od Soče in iz laških Tirol je sestavil Mazzini svoj novi, v bodoče za vse narodne Italijane obvezni irredentistični program z dne 25. avgusta 1866, ki je ostal do danes najbistvenejša veroizpoved vseh irredentistov.

Uvodoma izjavlja Mazzini, da je sramotno in pogubno, neodrešene dežele, kjer je že plapolal prapor svobode, zapustiti in jih zopet prepuštili masčevanju sovražnika, poslati domov hrabro armado s klicem: Poraženi na kopnem in na morju, in prepuštili Avstriji gore, na katerih se še kadi italijanska kri, kot temelj za novo zmago čez malo let. Potem nadaljuje: Naše so Julijske in Karnijske alpe. Istrski »litorale« je dopolnilo beneškega. Naša je Visoka Furlanija. Naša je iz etnografskih, političnih in gospodarskih vzrokov Istra, ki je za Italijo ravnotako potrebna kakor dalmatinska pristanišča za Jugoslovane. Naš je Trst in Kras s Postojno, ki je sedaj podrejen Ljubljani. Naše je, če je bila kdaj kaka italijanska dežela naša, Tridentinsko do Brunopolisa (Bruneck) in do retiskega planinskega grebena. Naše so vse prednje alpe južno od tam in vse vode, ki se iztekajo v Adizo, Ado, Oglio in Chiese, v Pad in v Beneški zaliv. Narava, rastlinstvo in običaji v teh ozemljih govore v nasprotju z Inom jezik Italije; spadala so nekoč k Rimu. Italijanska so naravna pota, italijanski jezik; kajti med 500.000 ljudmi stanuje samo 100.000 Nemcev (na južnem Tirolskem). In če bi mogla Italija pozabiti na narodno ljubezen in na Tridentince, ki so se za italijansko stvar borili in umrli, na top v Alessandriji z imenom »Trento«, na patriotizem tega mesta, — potem vsaj ne pozabite na to, da je »Trentino« druga vrata Italije, da so njegove gore in doline do Gardskega jezera naravni ključ adizkega ozemlja, da vodijo z gornjega adizkega ozemlja vse vojaške ceste v Tonale, Bergamo in Milan, preko Sarca in Chiese v Rocca d' Anfo, ob Adizi v Verono, čez vrelce Brente v Bassano, da je »Trentino«

med vojaške zveze Lombardije in Benečije zagodeni klin, da vodi Istra in prelazi Zgornje Furlanije na vzhodu v Benetke, preko prelaza Colfredo in po dolinah Ampeza in Agorda pa na zapad, da označujejo vse velike avtoritete od Napoleona I. kot edino naravno mejo Italije gore, ki ločijo vode Črnega morja od Jadranskega. Ta mir je sramota za Italijo, strahopetno izdajstvo nad Istro, Furlanijo in Laškimi Tirolami. Ta mir ponižuje Italijo na državo tretje vrste v Evropi in ji krade zaupanje narodov.

Jasno je, da so take besede iz takih ust razplemenile narodno strast in jo vzpodbujale k novim činom. Mazzinijev program je uvedel novo fazo irredentizma. Odrešilna misel, ki se je dotlej bistveno omejevala skoraj samo na južni Tirolsko, se je s tem tudi oficielno razširila na avstrijske jadranske dežele, ki so bile ostale radi svoje zemljepisne lege in narodno zelo mešanega prebivalstva do malo let pred 1866. precej nedotaknjene po italijanskem irredentizmu.

Na morju.

Boji na Jadranskem morju.

»Baseler Nachrichten« poročajo: Avstrijski brodovje je ves čas izgubilo 5000 ton; odkar traja vojska z Italijo pa celo le 2700 ton; Italijani so pa izgubili 33.000 ton. Če se prištejejo še francoske izgube, je izgubil sporazum 50.000 ton, torej desetkrat več kakor Avstrija. »Baseler Nachrichten« pravijo končno: Avstrijsko brodovje je tako mornariško kakor tudi vojaško izvedlo junaštvo, da je to komaj verjetno, ker ni veliko.

Potopljene laške ladje.

Lugano, 28. maja. (K. u.) Agenzia Stefani poroča, da sta bili italijanski jadernici »Rita« in »Australia« potopljeni. Moštvo obeh ladij je rešeno.

London, 28. maja. (K. u.) Lloydova agencija poroča: Italijanski parnik »Moravia« (3506 ton) je bil v Sredozemskem morju torpediran in se je potopil.

Dve sovražni bojni ladji potopljene.

Genf, 27. maja. (K. u.) »Radical« javlja, da sta zavozili 17. ali 18. maja ob afriški obali ena angleška in ena francoska torpedovka na mine in da sta izgubljeni. Posadki sta rešeni.

Nemški in avstrijski podmorski čolni v Španiji.

Frankobrod, 27. maja. »Frankf. Ztg.« poroča iz Madrida: Nemški in avstrijski podmorski čolni čezdalej bolj živahno delujejo ob španskem obrežju. Potopljenih je sedem ladij, med njimi so štiri italijanske.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. maja. Uradno se poroča: Pri Ferassu so poizkusili Italijani požigati kraje, ki leže na severnem bregu Vojuze; pregnale so jih naše patrulje.

Dunaj, 28. maja. Uradno: Ob spodnji Vojuzi praske z italijanskimi patruljami. Položaj neizpremenjen. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Bolgarsko poročilo.

Sofija, 28. maja. (Kor. ur.) Agence telegraphique Bulgare. 27. maja se uradno razglasa:

Oddelki naših čet, ki operirajo v Strumski dolini, so prešli iz svojih postojank naprej ter so zasedli južni izhod Rupelskega prelaza, kakor tudi sosedne višine vzhodno in zahodno od reke Strume.

Italijanska ofenziva v Albaniji?

Haag, 28. maja. Solunski dopisnik lista »Times« poroča, da so Italijani v Valoni očividno pričeli z ofenzivo. Iz Korice se poroča, da so zasedli višino Kedervica na desnem bregu Vojuze in da obstreljujejo nasproti ležečo vas Vasiari. Italijani gredo tudi v severni smeri proti Beratu.

V Solunu pričakujejo eno rusko brigado.

Berlin. »Lokalanzeiger« javlja iz Basla: Neki tukajšnji list poroča, da pričakujejo v Solunu eno rusko brigado.

Skrivnost prevoza srbskih čet.

Bukarešt. »Independance Roumaine« poroča, da je prevoz srbskih čet s Krfu v Solun zagrnjen v temo in jasno namiguje, da je sicer grška vlada protestirala, Srbi so se pa le vozili po železniški progi Patras-Larisa.

Srbska vlada v Solunu.

Bukarešt, 27. maja. »Minerva« poroča iz Aten: Po odhodu srbskih čet je tudi srbska vlada odšla v Solun. Na Krfu je ostal samo notranji minister.

Grška nota ententi.

Berlin, 27. maja. »Nea Himer« poroča, da je grška vlada ententi izročila novo noto, češ, da jo skrbi, ker Francozi in Angležji v vedno večjem obsegu, četudi samo začasno, okupirajo grško ozemlje. Vse sedanje postopanje nasprotuje svoječasni ob-

ljubi, da bodo ententine čete samo poizkušale skozi Grško priti v Srbijo. Sedaj pa se nad tamošnjim prebivalstvom dogajajo tak nasilstva, kakor bi bile med Grško in entento že sovražnosti. Grška je primorana do odločnih odredb. Zato naj ententa ne ovira njenih organov, ko ščitijo zemljo in ljudstvo.

Grški kronski svet in vlada.

Lyonski »Progres« poroča iz Aten, da se je vršil dne 25. maja kronski svet.

Dunajska poročila zavračajo vest o odstopu Skuludisove vlade, ki uživa popolno zaupanje kralja in tudi med ljudstvom kljub vsem naporom Venizelosovih ljudi pridobiva vedno več opore.

Venizelosovi ljudje na delu.

Atene, 27. maja. Poroča se, da je Venizelosova stranka sedaj čisto odkrito začela delati za revolucijo. V neki solunski tiskarni so dali natisniti brošure, ki ščuvajo narod na upor proti kralju in vladi. — Neki grški list očita Venizelosu, da je med vojno dobil od entente 12 milijonov.

Avstrijski in nemški konzul odšla iz Kandije.

Basel, 27. maja. »Agenzia Stefani« poroča iz Aten, da sta avstrijski in nemški konzul s svojim osebjem 24. t. m. iz Kanee odpotovala v Atene. Odšla sta neopaženo. Zgodilo se ni nič.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. maja. (K. u.) Uradno se poroča:

Nič novega.

Dunaj, 28. maja. Uradno:

Nič važnega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 27. maja. Veliki glavni stan: Ob uspešnem podjetju južno od Kekowa je ujela naša patrulja nekaj sovražnikov.

Berlin, 28. maja. Veliki glavni stan: Zgodilo se ni nič bistvenega.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

26. majnika. Po pripravi s topovi so napadli Nemci zahodno od otoka Dalen. Potisnili so nazaj našo prednjo stražo in vzeli nek prednji jarek; s protinapadom smo vrgli sovražnika zopet iz njega. Sovražnik se je umaknil v svoje jarke. Naše izgube so neznatne. Naš ožen je odbil sovražnika, ki je poizkušal prodirati proti Karpilovki (10 vrst severno od kolodvora Olik) in rušiti naše žične ograje. Na ostalem bojišču se položaj ni izpremenil.

26. majnik. Ob Višnjevskem jezeru in severno od Ščersega (24 km severovzhodno od Grodeka) so ponesrečili poizkusi sovražnika, ki se je približeval našim jarkom. Na ostali bojni črti se položaj ni izpremenil.

ZRAČNI NAPAD NA RUSKO POSTAJO LETAL NA OTOKU OESEL.

Berlin, 28. maja. Uradno: Skupina nemških letal je napadla ponoči od 25. na 26. maj postajo ruskih letalcev Papenholm na otoku Oesel z bombami, ki so dobro zadevale večino lope letal. Kljub lute mu obstreljevanju so se srečno vrnili vsi letalci.

NOV NEMŠKI ZRAKOPLOV PRI RIGI.

Kodanj, 28. maja. Na bojišču pri Rigi se je pojavil doslej še popolnoma nepoznan nov velik model ogromnega zrakoplova. Plove s hitrostjo 112 milj na uro.

IMENOVANJE CEST V MESTU BRODY.

Krakov. »Nowa Reforma« javlja iz Brodyja: Zloto cesto so prekrstili Rusi v Moskovsko cesto, zdaj so jo pa zopet naši prekrstili v »Cesto II. armade«, da se ohrani večni spomin osvoboditeljem mesta izpod ruskega jarma. Promenado so pa nazvali: Zakopi generalnega polkovnika Böhm-Ermolli.

RUSKI CAR PROTI SODNIM RAZPRAVAM ZARADI RAZŽALJENJA VELIČANSTVA.

Kodanj, (K. u.) »Reč« javlja: Car je ukazal potlačiti večino sodnih razprav zaradi razžaljenja veličanstva.

POOSTRENO OBČEVANJE MED RUSIJO IN RUMUNIJO.

Črnovice. Iz Jassy se poroča, da je ukrenila Rusija ostre ukrepe glede na mejni promet med Rusijo in Rumunijo. Skoraj popolnoma so zaprli osebni promet. V prejšnjih tednih so zaprli veliko rumunskih trgovcev, ki so prekoračili rusko mejo, da se peljejo kupovat blago v Odeso, zdaj so pa ustavili tudi vsako korespondenco med ruskimi in rumunskimi obmejnimi okraji. Zelo stroge odredbe so izdali glede na tiskovine. Ruski obmejni kordoni so pomnoženi, da preprečijo tihotapstvo.

RUSKI DIKTATOR ZA ŽIVILA.

Kodanj, 27. maja. (K. u.) Tiskovni urad ruskega notranjega ministra poroča, da je

svetnik notranjega ministra Kowalewski imenovan za pooblaščenca za živila za celo Rusijo. Dobil je dalekosežna pooblastila.

PROTI RASKOŠJU IN ZAPRAVLJIVOSTI NA BOJIŠČU

objavljajo Rosskoe Vedomosti« daljši članek, ki graja razvade, nasprotujoče vsej morali in človečnosti.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 27. maja. Veliki glavni stan:

Naša patrulja je vdrla severno od prekopa La Bassée pri Festubert v sovražno postojanko, kjer je ujela sovražnike. Vrnila se je brez izgub.

V Argonih živahen boj s podkopi; sovražni jarki so razstreljeni v večji širini. Poleg nekaterih ujetnikov so izgubili Francozi veliko mrtvih in ranjenec.

Na levem bregu Moze so Francozi ljuto napadali od opolnoči Cumières. Posrečilo se jim je, da so vdrli začasno v južni rob vasi, ko smo čistili, smo jih 53 ujeli.

Nam se je posrečilo na desnem bregu Moze, da smo prodrli do višin na južnozahodnem robu gozda Thiaumont. Poizkušeni protinapad Francozov je zadušil v kali ožen s topovi. Popolnoma sta se izjalovila dva sovražna napada na naše iznova osvojene postojanke južno od trdnjave Douaumont.

V bojih južnozahodno in južno od trdnjave smo ujeli od 22. majnika 48 častnikov in 1943 mož.

Berlin, 28. maja. Veliki glavni stan:

Nemški poizvedovalni oddelki so vdrli ponoči na več mestih bojne črte v sovražne črte. V Champagni so ujeli približno 100 Francozov. Zahodno od Moze je napadel sovražnik naše postojanke na južnozahodni strmini »Mrtvega moža« in pri vasi Cumieres. Povsod mo ga odbili s velikimi izgubami zanj. Vzhodno od reke ljut boj s topovi.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

26. majnika ob 3. uri popoldne: Z uspehom smo razstrelili podkop pri Fille Morte. Na levem bregu Moze zelo ljut topniški boj v odsekih gozda Avocourt in »Mrtvega moža«. Tu se je izjalovil nemški napad v našem ognju, ko so ga še pripravljali. Francozi so se na desnem bregu Moze s protinapadom zopet polastili kosa jarka med gozdom Haudromont in selom Thiaumont, ki so ga zasedli včeraj Nemci. Severno od navedenega sela so napredovali Francozi po nočnem napadu z ročnimi granatami in so ujeli nekaj Nemcev. Na ostali bojni črti primeroma mirno.

26. majnika ob 11. uri ponoči: Na levem bregu Moze so topovi posebno delovali pri Avocourt in pri višini 304. Od časa do časa prekinjeno obstreljevanje naših drugih črt. Na desnem bregu je napadel sovražnik popoldne krepko strelske jarke pri utrdbi Douaumont; popolnoma s težkimi izgubami ga je odbil ožen naših strojnih pušk in pehote. Naše topništvo je obstreljevalo in razkropilo nemške čete, ki so se premikale v gozdu Chauffeur. Natančno merjeni ožen naše baterije v Vogezih je povzročil eksplozijo v municijski zalogi v smeri na Chapeltle (severovzhodno od Velles). Z ostalega dela bojne črte se ni o nobenem važnem dogodku poročalo.

Nad 3500 topov pri Verdunu.

Kakor poročajo švicarski listi, imajo Nemci pred Verdunom več kot 3500 topov.

Zrušeno prodiranje generala Nivelle.

Havas javlja, da je prodiranje generala Nivelle na desnem bregu Moze zaključeno in da morajo urediti Francozi obrambo na obeh bregovih Moze.

Zadnje rezerve Francije.

Genf. »Nouvelles«: Med 10. in 15. julijem pozovejo pod orožje letnike 1913 do 1917 kakor tudi nepotrjene letnike 1915 do 1917.

Francija si za vojsko izposodila 20.000 milijonov.

Berlin. »Kreuzzeitung« iz Amsterdama: »Po zadnjih obvestilih finančnega ministra Ribota je napravila Francija državnega dolga 20.000 milijonov. Natisnili so namreč za 7500 milijonov bankovcev, zakladnih zadolžnic so pa izdali nad 12 tisoč milijonov. Vsak mesec izdajo zdaj za vojsko 2610 milijonov, a izdatki se še množe. Od 1. januarja do 1. majnika 1915 je morala dati Francija predujema Rusiji 975. Belgiji pa 152 milijonov.

General Gallieni umrl.

Pariz, 27. maja. »Agence Havas« poroča: Bivši vojni minister Gallieni je danes jutraj umrl.

General Gallieni je bil že delje časa bolan, podvreči se je moral operaciji, katere posledic njegovo oslABLJENO telo ni moglo več prenesti. Gallieni je bil med Francozi zelo priljubljen. Na njegov predlog je bilo v bitki ob Marni jeseni l. 1914 izdano povelje, da je armada generala Maunoury iz

Pariza ven prišla na levem krilu. Gallieni, ki je bil takrat mestni poveljnik, je s svojo garnizijo podpiral to podjetje, ki je ustavilo nemško prodiranje.

Vsi sposobni na Angleškem vpoklicani.
London, 28. maja. Kralj je izdal odredbo, s katero se vpokličejo vsi sposobni moške od 18. do 45. leta. Kralj se zahvaljuje ljudstvu za domoljubno zadržanje, ki je omogočilo, da se je potem prostovoljnega novačenja spravila skupaj armada 5.041.000 mož.

V Avstraliji vre proti Angliji.
Haag. Iz New Yorka se poroča: Iz Sidneya v Avstraliji semkaj dospeli potniki pripovedujejo, da je med prebivalstvom po celi Avstraliji začelo vreti proti Angliji. Glavni vzroki veliki nevolji proti Angliji so: Veliki vojni stroški Anglije, h katerim mora v obili meri prispevati tudi Avstralija, ki se je morala zato močno zadolžiti in naložiti nove davke; drugo je, da počiva prekomorska trgovina; razen tega je bila lani slaba letina in kuga med ovčami, ki je pobrala nad 20 milijonov živali.

Srebrna poroka Francije z Rusijo.
Dne 27. avgusta 1891 sta, kakor pripoveduje dr. Freycinet v svojih spominih, podpisala Ribot in Mohrenheim po dolgotrajnih predpogajanjih, ki so trajala od leta 1885., pogodbo med rusko in francosko vlado. Rusija in Francija sta se obvezali, da se sporazumeti o vseh vprašanjih, ki tičejo mir v Evropi in ki bi lahko motila ravnotežje Evrope. Zveza se je tako načelno sklenila, dasi se niso določili podrobnih obveznosti. Freycinet je izvedel tudi to kot vojni minister pozimi 1891—1892. Lastnoročno je spisal vojaško konvencijo, ki jo je podpisal car Aleksander III. meseca avgusta 1892. v Petrogradu. Slavljem v Kronstadtu so sledile slavnosti v Toulonu. Meseca marca 1894. je podpisal takratni francoski zunanji minister Kazimir Perier formalno zvezno pogodbo.

Turčija v vojski.

Turško poročilo.
Carigrad, 28. maja. (Kor. ur.) Agence telegraphique Milli. Glavni stan naznanja: Iraška fronta: Nobene izpremembe.

Kakaška fronta: Na desnem krilu boji med poizvedovalnimi oddelki. Napad sovražne stotnije proti našim naprej potisnjenim postojankam se je izjalovil; ujeli smo nekaj sovražnikov. V središču mir. Na levem krilu smo s protinapadom prepodili sovražnika, ki je bil zasedel del naših predpostavank, ter smo uplenili več pušk in in genijskega orodja.

Sovražno letalo, ki je bilo preletelo polotok Gallipoli, je zbežalo v smeri proti Imbrosu, ko so se bila prikazala naša letala. Torpedovke, ki se je bila prikazala blizu otoka Kösten, je pregnal naš ogenj. Dva monitorja in nekaj torpedovk je nato bombardiralo brez uspeha našo artiljerijo v okolici. Ko je bil eden monitorjev po našem protigognju zadet, so vse sovražne ladje ustavile ogenj in se odstranile. Drugače nič bistvenega.

O miru.

Wilson.

Washington, 27. marca. (Kor. ur.) Reuter poroča: Prvega zborovanja za mir se je udeležilo kakih 2000 oseb, med njimi zastopniki vseučilišč, trgovci in delavski politiki. Posvetovanja so bila docela akademičnega značaja. Med govorniki je omeniti Tafta in vojaškega državnega tajnika. Wilson bo govoril v soboto o miru.

Frankobrod, 27. maja. »Frankf. Ztg.« poroča 26. maja iz New Yorka: Evropski komentariji kažejo, da se je Wilsonov govor nekoliko napačno umelo. Svoje stališče bo bolj jasno razložil v soboto v govoru pred mirovno ligo, ki se je ustanovila v ta namen, da utrdi svetovni mir po tej vojni. Wilson bo izjavil, da morejo nevtalci posredovati le na podlagi medsebojnega sporazuma vojujočih in da morajo sklenjene določbe bolj čuvati interes celega človeštva, kakor pa posameznih skupin narodov. Missouriski poslanec Heneley, ki je imel razgovor z Wilsonom, je rekel, da se misli na kakšen neposreden korak, čeprav bo Wilson začel, kakor hitro pride ugodni trenutek.

Lansing ne odstopi.

Washington, 26. maja. (K. u.) Reuter poroča: Državni tajnik Lansing je po enem tednu ozdravel. Državni urad dementira govornice, da misli Lansing odstopiti vsled nesoglasja z Wilsonom.

Američani in kanclerjev govor.

New York, 24. maja. »World« piše o Wiegandovem razgovoru z nemškim kanclerjem: Vladni krogi smatrajo ta izvajanja za resničen korak v smeri po miru in sodijo, da je kancler dal nekaj, kar se more sprejeti in s čimer je mogoče delati. — Na drugem mestu pravi list: Lahko se reče, da kancler, namesto da bi ponudil mir, vojsko vnovič napoveduje. Kar se razvira iz

zemljevida, je odvisno od duha, s katerim se zemljevid pregleduje. Če se pogleda na svetovne pomorske ceste, jih najdemo ravno tako trdno v roki Anglije, kakor Belgiji in severno Francosko v rokah Nemčije. Nemška armada ima nekaj tisoč kvadratnih milj sovražne zemlje, dočim je Angleška mornarica po vseh delih sveta zasedla okoli 1 milijon kvadratnih milj nemškega ozemlja. Seveda je Anglija precejnejala gospodarsko stisko sovražnikov, toda to pa stoji, da se pritisk začenja čutiti. Narod, ki svojih pravic na morju noče ali ne more porabiti, mora na suhem doseči več, da se sploh vzdrži. Sedaj si na nobeni strani ne žele mirovnih predlogov, ker vojni zemljevidi niso prav jasni. Računi nasprotnikov se medsebojno izenačijo.

Francozi in mir.

Dunaj, 27. maja. (Kor. ur.) Londonski zaupnik »Vossische Zeitung« poroča, da na Angleškem zelo napeto zasledujejo kanclerjeve in Greyeve izjave in da gotovi francoski krogi Anglije niso prav nič pustili v dvomih o namenih Francije. V London došle vesti pravijo, da Francija o svojem miru odločuje sama in ne Anglija. Francija se bo mogla z Nemčijo pogajati šele tedaj, ko pride taka prošnja od nemške strani.

Mirovno vprašanje na Angleškem.

Berlin, 27. maja. »Lokalanzeiger« poroča, da ameriški listi potrjujejo vest, da je na Angleškem prepovedano javno razpravljati o mirovnih zadevah.

Mirovni pogoji entente.

Kodanj, 27. maja. »Rječ« piše: Mirovne pogoje entente določijo v pariškem vojnem svetu, ki se skoro snide, in jih bodo nato objavili.

Nemški kancler potuje.

Berlin, 27. maja. Prihodnji ponedeljek odpotuje kancler v Monakovo. Listi pišejo, da gre na razgovor glede Alzacije-Lotrinske. »Bayrische Staatszeitung« pravi, da bo imel z bavarskim kraljem razgovor o vseh svetovno-zgodovinskih važnih vprašanjih, katerih rešitev je vsled poteka borbe narodov vedno bližja.

Greyev predlog za konferenco in naša monarhija.

V »Arbeiter Zeitung« beremo: (Kakor znano veleoficijozno) »Pester Lloyd« piše: Kako trdno in neizpremenljivo smo bili odločeni spor s Srbijo tako končati, da se zločinsko ogrožanje miru od te strani enkrat za vselej izloči, naj sir Edvard Grey spozna na tem, da popolnoma odkritosrčno prizna: Če tudi bi ruska vlada vkljub svetovlinskemu zatrevanju in obljubljanju nadaljevano mobilizacijo opustila ali prekinila, bi vendar Avstroogrska ne šla na nobeno konferenco, ampak bi vstrajala na tem, da čisto neovirana od tretje strani svojo zadevo s Srbijo reši tako, kakor je to zahtevala njena bodoča varnost.

To poletje je mir izključen.

Haag, 27. maja. Tukajšnji dopisnik Ackermann poroča »United Press«, da sta mu dva nevtralna berlinska poslanika izjavila z vsem poudarkom, da je mir v tem poletju popolnoma izključen. Obe stranki sta odklonili posredovanje za mir, ker obe zaupati v svoj sedanji položaj. Vsak drugi nevtralec bi imel več upanja na uspeh za pripravo miru kakor pa Wilson. Eden poslanikov je rekel, da bodo boji najbrže v oktobru končani in po zimi se bodo vršila mirovna pogajanja. Vsekakor zaide še eno leto v večnost, predno bi se moglo skleniti mir.

Za slogo se boje!

Lugano. »Giornale d'Italia« ponavlja svoje opomine Rusiji in pravi: Če je Rusija pripravljena, ni boljšega trenutka za njo, kot sedanjega, da se maščuje za svoje lanske poraze, katerih najhujše posledice je lani preprečila Italija s svojim naskokom. Dopisnik »Secola« v Parizu pa svari proti neslogi med zavezniki. Piše: Za nebeško voljo naj ne zaveda nezaupljivosti med zavezniki! Ne uničimo sloge, ko smo jo dosegli.

Ameriška nota Angliji »ostra, toda splošno zelo prijazna«.

London, 27. maja. (Reuter.) »Times« poročajo iz Washingtona: Objavljena nota konča: Samo radikalna izprememba francoske in angleške politike, da se zopet uveljavijo vse pravice Združenih držav kot nevtralne sile, bo zadovoljila ameriško vlado. »Daily Mail« piše iz New Yorka: Besede v noti so ostre, toda splošno razpoloženje je čisto prijazno. Prizna, da so mnjenja različna ne o načelih, ampak samo o praktični izvršitvi. Ker sta Angleška in Francija v zadnjem času začeli pritožbe vpoštevati, je želu vzeta ost. Združene države so priznale tudi važno koncesijo, da imata Anglija in Francija, dosedaj prerokano, pravico zasagati vrednostne papirje.

Preprečeno skupno prodiranje sporazuma.

Curih. »Corriere della Sera« izvaja: Avstrijsko prodiranje je preprečilo začasno načrt splošnega napada sporazuma. Prosti izbir časa podjetju vedno zelo ko-

risti sovražniku. Prodiranje Avstrijev lahko po priliki temeljito izpremeni položaj vojske. Sporazum je dolžan, da konča svobodno odločitve osrednjima velesilama. Izvesti se mora enotna bojna črta. V sedanjih razmerah se podvrže sporazum vojne-mu načrtu osrednjih velesil, mesto da bi jima vsilil lasten načrt. Če ni posvet nič konkretnega sklenil, je šlo le za neobvezen razgovor o mnenjih. Težko je reči, kaj dela zdaj Rusija. Nehote se mora vprašati, če so se zdaj, ker so prihajali prej diplomati vedno prepozno, izmodrili vojskovodje in vse storili, da izvedejo enoten načrt.

Razna poročila.

Šved o položaju v Avstriji.

Stockholm, 26. maja. (K. u.) Švedski kirurg dr. Hybinette, ki se je pred nekaterimi dnevi vrnil z Dunaja, kjer je vodil neki vojni lazaret, je v časopisju naslednje izjavil o svojem bivanju na Dunaju: Seveda jih je bilo tam veliko, ki žele miru. Kateri civiliziran človek danes ne želi miru? Toda če se govori o vojni utrujenosti, potem po mojem in tovarišev mnenju ni opaziti o njej niti sledu. Nasprotno smo povsod občudovali vse velikanske naprave in sistematične uredbe v vsem, po čemer vojni aparat deluje mirno in redno kot kolesje v uri, nadalje smo opazili veselje in dobri humor svojih bolnikov, četudi so zadobili v vojni najtežje rane. V nasprotju z mnenjem o vojni utrujenosti smo dobili vtis, da more Avstrija razviti še veliko moč, kar tudi dokazuje sedanja ofenziva proti Italiji.

Švedska in Rusija.

Napetost še traja.

Stockholm, 27. maja. »Nowoe Vremja« poročajo, da švedska še vedno ne zaupa Rusiji in nadaljuje svoje oboroževanje. Vlada je zahtevala novih 30 milijonov. Simpatije švedskega naroda so na strani osrednjih sil.

Holandski vojni kredit.

Haag, 26. maja. (K. u.) Spodnja zbornica je sprejela predlogo o izrednem vojnem kreditu. V razpravi je vojni minister izjavil, da vlada ne more in noče odrediti delne mobilizacije, ker mora z ozirom na položaj razpolagati z železniškim materialom.

Holandska protestira pri Nemčiji.

Haag, 26. maja. (K. u.) Poluradno se razglša, da je holandsko zunanje ministertvo v Berlinu protestiralo zaradi zastopstva »Berkelstroema«.

Dnevne novice.

Vladna spomenica o njenih vojnih odredbah. V drugi polovici l. 1915 je ravnokar izšla. V uvodu pravi ministrski predsednik grof Stürgkh, da smo v tem času na severu in jugu imeli sijajne uspehe na bojišču, toda vsled slabega vremena ni bilo pričakovane bogate letine. Pravi, da so vladne odredbe našle povsod razumevanje, krepko podporo in požrtvovalno sodelovanje, to tudi daje upanje, da bomo zmagali vse težave.

Nova nemška stranka. Nemški listi objavljajo oklic za ustanovitev nove nemške enotne in svobodomiselnne stranke, ki bi pod imenom »Nemška delovna stranka« združila vse dosedanje svobodomiselnne nemške stranke, in iskala zveze s socialisti in krščanskimi socialisti.

Turanizem. Kdor bi ne vedel, kaj neki je to, naj gre na Ogrsko. Grof Apponyi je rekel, da je to gibanje dosedaj imelo nekaj pomena samo pri učenjakih, med vojno pa se je razširilo na milijone turanskih narodov. Turanizem je poglobitev plemenske zavesti in spoznanje svetovnega poslanstva turanskih narodov. Kdo so ti narodi: Madžari, Bolgari in Turki. Turanizem ni nič drugega kakor napoved onih zahtev, kakor bo vedno upravičevala prelita kri naših junakov, pravi nadalje grof Apponyi in zre zaupno v bodočnost. Grof Apponyi praznuje ravnokar svojo 70letnico. Poslanec je že 44 let in vodi stranko ogrskih neodvisnikov.

Red železne krone 3. razreda z vojno dekoracijo je podelilo Njegovo Veličanstvo cesar podpolkovniku Josipu Schlechta, bos.-herc. pešpolk št. 4, majorju Maksimilijanu Kirsch, zač. poveljniku nekega lovskega bataljona v priznanje hrabrega in uspešnega nastopa pred sovražnikom; dalje majorju Arpádu Sipos 24. ogrskega domobranskega polka in stotniku generalnega štaba Ernestu Schneider v priznanje izvrstnega službovanja pred sovražnikom.

Imena naših krajev. Celo v graški »Tagespost« izraza nekdo svoje resnično zadovoljstvo, da so uradna poročila generalnega štaba začela puliti laška imena, ki so se v zadnjih letih vrinila v naše zemljevide. Tudi »Grazer Tagblatt« pridno prinaša nemški imenik poitalijancem krajev na južnem Tirolskem. Pisec graške »Tagesposte« je že storil prvi korak in zahteva, da naj s krvjo prepojeni »Monte San Michele« dobi vsaj naslov »St. Michaelsberg« ali »San Martino in Carso« =

»St. Martin im Karst«. Mi bi želeli, da bi »Grazer Tagblatt« pisal edino pravilno »Doberdob« namesto »Doberdo«, »Sv. Michael« ali »Vrh« za »St. Michele« in sploh tako dalje, kar je še lepih, pristnih naših domačih imen.

Nagodbena pogajanja se vrše ta teden na Dunaju.

Častni občan občine Sv. Katarina pri Trzinu je postal kranski okrajni glavar g. Franc Schitnik.

Slovenec Rijavec na zagrebškem odru. »Hrvatska« piše: G. Rijavec je nastopil sinoči v Straussovem »Kavalirju z rožo« namesto prehlajenega Armidija. In res, izbira intendanta je bila temeljita. Dočim si mora Noe Matošić, kateri je po svoji barvi glasu pravi tenorski čudež, svoj glas izbrusiti, ako si ga hoče v pevske namene izpopolniti, gostuje Josip Rijavec kot gotov pevec, ter je bil včeraj — nastopil je v samo enem prizoru pred feldmaršalico — od občinstva pri odprtem odru burno pozdravljen. S kristalno čisto intonacijo in posebno gradualno tehniko in jasnim fraziranjem je pridobil poslušalce za se, kakor vsak popolni pevec, kateri s svojo prvo pesmijo osvaja srca. Rijavec tenor ima dosti dramatične ostrine, ali se je vendar prilagodil lirski tendenci pesme. Ta tenor, kateri zna biti do potrebe tudi volumiozen, se je razlegel sinoči kakor parfumski duh po terezijanskem boudoiru feldmaršalice. Kake ima prehode registrov, to se bo moglo dognati pri večji partiji, ali se je tudi njegovo včerašnja pesem dvignila s poslednjo frazo kot »fuoco ad astra«. — Rijavec zopet nastopi v »Madame Butterfly« v večji vlogi.

»Aprovizačni posvetovalni odbor« je ustanovil notranji minister za interministerialno aprovizacijo komisijo. Za člane je imenoval one gospode posvetovalnega vojničnega zavoda, ki tvorijo komite za ureditev prihodnje žetve in njene porabe.

Zvišanje tobaknih cen in poštne pristojbin. Da se pokrijejo obresti novega vojnega posojila, bo vlada najbrže s 1. junijem zvišala cene tobaknim izdelkom in pa poštne pristojbine. Koliko se bo podražil tobak, še ni znano. Poštne pristojbine se bodo pa zvišale najbrže v tem-le obsegu: Dopisnice od 5 na 8 vinarjev, pisma od 10 na 15 vinarjev, pri brzojavkah pa vsaka beseda za 2 vinarja.

Stoletnico rojstva Ivana Kukuljeviča Sakcinskega praznujejo danes Hrvati. Bil je eden največjih narodnih preroditeljev, slaven zgodovinar in njegovih del je cela knjižnica. Kukuljevič je 2. maja 1843. prvi v hrvatskem saboru govoril hrvatski in l. 1847. je na njegov predlog sabor sklenil, da se imajo na Hrvatskem vse šole in uradi pohrvačiti.

»Societa Bersaglieri« v Splitu je oblast razpustila nedavno temu. Te dni pa je oblast odredila hišno preiskavo v vseh prostorih rečenega društva, ki je donesla na dan razne — nerednosti. Tako je na primer z društvene zastave izginil trak, ki ga je društvu daroval naš cesar povodom meetinga italijanskih strelskih društev na Dunaju, a mesto tega traka so našli baje na zastavi trak, ki ga je dobilo društvo v dar iz sosednega kraljestva. Našli so pa baje še raznih drugih takih nerednosti, zaradi katerih je bilo nekoliko članov razpuščenega društva aretiranih.

Vojni kurat g. Andrej Martinčič piše 7. (20.) marca 1916 iz Stavropola, da se je prepeljal pred tremi tedni iz prejšnjega bivališča v Stavropol z vozom sto vrst bale. Iz domovine od oktobra 1914 ni dobil nobene vesti. Domu piše slovensko in nemško, pa ne dobi odgovora. Tam, kjer je zdaj, je samo trideset častnikov in en zdravnik z Dunaja. Ta njegova dopisnica je bila naslovljena na: Croix rouge danoise Agence des prisonniers de guerre Copenhagen, in Rdeči križ danski jo je poslal v kuverti na naslov, ki ga je navedel g. kurat na zadnji strani dopisnice. Z doma mu večkrat pišemo. Stavropol mora vsaka ruska pošta poznati. Pišite mu prijatelji! Na sprednji strani naj bo naslov: Croix itd. kakor zgoraj, zadaj njegov naslov. Njegov oče je umrl isti dan, ko je bil on ujet, brat pa je bil na srbski in zdaj je na italijanski fronti.

Pl. Fladung umrl. V Gradcu je dne 24. maja umrl vpokojeni višjesodni svetnik Oton pl. Fladung v 65. letu svoje starosti. Umrl je služboval dolgo vrsto let na Spodnjem Štajerskem, kot v Mariboru, Celju itd.

Nov slovenski vojni kurat. Č. g. Alojzij Rezman, katehet na mariborski deški šoli, je imenovan za vojnega kurata.

Umrl je v Beljaku kavarnar Rudolf Horn.

Vojnodraginjske doklade za učitelje in učiteljice na štajerskem. Vsled velike draginje je štajerski deželni odbor sklenil v zadnji seji podeliti učitelstvu za leto 1916. draginjske doklade, ki so radi visokih cen sedaj pač upravičene, zlasti ker je tudi država nakazala izdatno povišane plače vsem uradnikom. Deželni odbor se je v svoji razdelitvi posebno oziral na število otrok in na družino. Določil je doklade v tej-le meri: 1. Definitivno in provizorično nastavljeni učitelji, ki imajo izpit usposob-

ljenja, so oženjeni in imajo nad dva otroke, ki niso mobilizirani, dobijo 300 K; 2. oženjeni, ne mobilizirani, do dveh otrok, 250 kron; 3. mobilizirani učitelji, ki pripadajo moštvu in imajo več kot dva otroke, dobijo 300 K; 4. mobilizirani, ki pripadajo moštvu, in samo do dveh otrok, dobijo 250 K; 5. samci ali vdovci brez otrok, ne mobilizirani, 120 K; 6. supletni in suplentini brez izpita 100 K; 7. učiteljice ročnih del 80 K. Kot dan za določitev stanja se je določil 1. maj. Izplača se dne 1. julija polovico, 1. septembra $\frac{1}{4}$ in dne 1. decembra $\frac{1}{4}$ doklade. Vpokojeni učitelji dobijo oženjeni 100 K; samci 50 K; vdove, ki imajo pokojnine vsaj 800 K, dobijo 50 K; tisti vdovom, ki imajo pod 800 K pokojnine, se pokojnina zviša do 800 K. Glede oženjenih, izmed katerih sta mož in žena učitelja, se še ni dognala končna rešitev. Najbrže pa ostane pri dokladi, kakor je določena pod prvo točko.

Pouk o državljskih čednostih. Haag. Tu so uvedli po šolah kot učni predmet: čednosti državljanov. Novemu predmetu so določili 4 ure tedensko.

Umrli je v Knežaku na Notranjskem spoštovana Ivana Tomšič iz Bača št. 75, vzorna soproga našega odličnega somišljenika Antona Tomšiča, občinskega odbornika. Blagi ženi nepozaben spomin!

Maribor je v Tednu Rdečega križa nabral vsega skupaj 16.731 K 51 vin.

Večna luč s petrolejem. Mnogi gospodje tožijo, da »večna luč« na petrolej preveč kadi, kar je na škodo altarju in cerkveni notranjščini. Temu se lahko odpomore na tale priprost način: Kupi v prodajalni malo svetilko iz stekla ali iz pločevine, ki naj bo prav tolikšna, da jo lahko postaviš na dno steklene posode v altarni svetilki.

Vrh steklene posode napravi pokrov iz pločevine, v katerega nabodeš 9 luknjic z žebliem, ki meri približno $\frac{1}{2}$ cm v premeru; srednja odprtina naj bo nekoliko večja. Izdolbine, ki se bodo naredile na pločevini, morajo gledati na vzhod. Sedaj luč prižgi in povezni pokrov. Ako je luč premajhna, ali ako celo ugasne, je to znamenje, da je zraka premalo; zato povečaj odprtine v toliko, da bo luč ravno primerna. Tako ne bo mogla luč nikdar čez mero goreti in kaditi, ker bo imela natanko odmerjeno množino zraka. Ta pokrov pa služi obenem zato, da luč gori mirno in da tudi ob prepihu ne ugasne. Ako steklena posoda ni prevelika, ti bo kot pokrov služil vrhni del navadne pločevine; nasto doze, kakršnih dobiš v prodajalni na preostajo.

Iz ruskega ujetništva je došla naslednja dopisnica, naslovljena na g. Josipa Jernejčiča, narednika 17. pešpolka (polkovna pisarna), ki se ni mogla dostaviti naslovniku: Tambov, 24. aprila. Ljubi Jožko! Prosim Te, piši mi, kaj je z našimi doma, ker ne dobim nobenega glasu več od njih. Srčno Te prosim! Iskren velikonočni pozdrav Tebi in poljub Anici, Zofiji in mami! Gre mi dobro... Tvoj Lojze. Tambov, Invalidna ul. 90, Dom Kozlenko, Rusija.

V smrt za možem. Iz Litije se poroča: V Savo je skočila l. 1897 rojena delavka Antonija Renko iz Toplice, občina Zagorje. Njen mož je baje padel na bojišču.

Žalostno. Iz Loke pri Zidanem mostu nam pišejo: 22. maja zvečer smo pričakovali presvitlega knezoškofa za birmo. Zvečer tega dne je pa sin Franca Fona z nožem zabodel v trebuh nadučiteljevega sina. Oba dečka sta bila pripravljena za birmo, sedaj je pa moral eden k zdravniku, drugi pa z orožniki.

Iz ruskega ujetništva. Stanko Abolnar iz Malega Vidma, župnije St. Lovrenc je ujet na Ruskem. Zdej se nahaja pri kmetu Fedoru Gavriloviču v Beznigod, velika knjaževina Kuberle, Železna doroga — Donočiške oblasti, Rusija. On piše: Tu nas je deset pri enemu kmetu, delo imamo lahko, čez zimo smo imeli po deset kopejk na dan a po leti po 25 kop. Ko smo mlatili bilo nas je 38 Avstrijcev, a na zimo nas je tu ostalo deset, sedem Slovencev in trije Italijani. Tu smo: Dolenjci: Abolnar Stanislav, Trkaj Anton, Anžur Lovrenc, Bizjak Martin, Gregorčič Martin, Eršte Martin, Pilatič Anton, Hočevan Martin, Jerič Josip, Bučar Franc; Gorenjci: Debevc Nikolaj, Kavčič, Jurij, Bonča Fr., Škofič Blaž, Mohorič Gašper, Gašperšič Franc, Gruđen Jernej, Logar Nikolaj, Valentinčič Karol, Urh Jakob, Pravst Andeč, Bešter Franc.

Nadomestilo za žveplovo moko. Ker letos silno malo žveplove moke za zatiranje trsne plesnobe, oziroma je morda sploh ne bo dobiti, zato je važno, da vinarji gradniki pravočasno poskrbe za kako nadomestilo. Med mnogimi sredstvi, ki so nadomestilo za žveplovo moko, se je doslej najbolj obnesel kalijev hipermanganat, ki hitro učinkuje in to ne le proti plesnobi, ampak tudi proti gnilobi grozdja. S kalijevim hipermanganatom se trte škrope, in sicer se vzame na 100 litrov vode 10 dek kalijevega hipermanganata in 2 do 3 kg finega, mastnega, vgašenega apna. Kaliev

hipermanganat se dobi v vsaki množini pri c. kr. kmetijski družbi kranjski v Ljubljani. Natančno navodilo kako se je posluževati kalijevega hipermanganata se nahaja v spisu »Bolezni na grozdju«, ki se dobi pri kmetijski družbi za 10 vinarjev ali po pošti za 15 vinarjev ter je denar za ta spis v znakah naprej poslati.

Obletnica smrti bana Jelačica. Preteklo soboto je minulo ravno 57 let odkar je umrl slavn hrvatski junak, vojskovodja grof in ban Josip Jelačić.

Vol podrl dečka. 13letni posestnikov sin Jožef Jerič iz St. Jurja pri Kranju je gnal vola na pašo; medpotoma je vol zdivjal in podrl dečka s tako silo na tla, da si je zlomil desno roko.

Pri Verdunu odlikovan Gradčan. Po dunajskih listih posnemamo: Sin graškega veleindustrija Hildebrandta, enoletni prostovoljec-predmojster v nemškem topniškem polku, Georg Hildebrand, je bil za svojo hrabrost v bojih pri Verdunu odlikovan z železnim križcem II. razreda. Tudi drugi sin Hildebrandta se bori pri Verdunu, tretji pa pri Dvinsku.

Umrli je v Celju vpokojeni višji orožar 87. pešpolka Jožef Fohar, star 66 let.

Shod avstrijskih lekarnarjev. Na katerem bodo zastopani lekarniški gremiji in korporacije lekarnarjev, bo zboroval te dni na Dunaju. Razpravljati se namerava o položaju, ki ga je ustvarila vojska.

Umrli je v Celovcu 33 let stari infanterist Janez Kerše iz Bistrice v Rožni dolini.

Ogenj je uničil vilo g. Pauserja v Kronovem. Nastal je ogenj v dimniku in kmalu mu je postala žrtev vsa hiša, ki je popolnoma pogorela.

Ljubljanske novice.

Iz Ljubljanske gg. katehetje se vabijo k izrednemu sestanku jutri ob 6. zv. v posvetovalnico K. T. D., da se določijo dnevi za III. redno spoved. Mesečno katehetsko predavanje bo 7. junija.

Iz Poročil se je računski podčastnik g. Frano Sirknik iz znane narodne rodbine z gđno. Marijo Kasteličev.

Iz Vojaške poroka. Poročil se je g. Fran Poljanšek, c. kr. policijski stražnik, sedaj v vojni, z gđno. Franciško Zabar, doma iz Rake na Dolenjskem. Bilo srečno!

Iz Utopljenec v Ljubljani. Iz Ljubljane ob starini pri šentjakobskem nabrežju so potegnili danes dopoldne truplo nekega moškega delavskega stanu.

Iz Nakup konj. C. in kr. vojaška uprava kupi proti takojšnjemu plačilu konje od četrtega leta naprej. Posestniki takih konj se vabijo, da jih pripeljejo v Ljubljano v konjeniško vojašnico (Nuschakasserne) v Trnovo, kjer jih bode nakupovalna komisija vsaki dan od 28. t. m. od 9. ure zjutraj naprej sprejemala. Konj, kateri imajo evidenčni list, se seveda ne sme prodajati.

Iz Poroka. Dne 25. maja se je vršila v Gradcu poroka g. inženirja pri kranjski deželni vladi in poročnika v rezervi, Ferdinanda Schulz z gđ. Marijo Gatsch iz Ljubljane.

Iz Umrli je vpokojeni orožniški postajevođa in invalid g. Leopold Marks.

Iz Malopriden fant. Še ne 15letni Franče Brajer, delavec v Ljubljani je zelo malopriden fant, kadar nima dela se okrog potepa, in njegov oče celo želi, da bi se ga odalo v prisilno delavnico; bil je že tudi radi tatvine predkaznovan. V začetku marca je užiti ninski paznik Franc Jeraj okrog 6. ure zvečer opravil svojo službo. Gimnazijci so v tem času prišli ravno iz šole in se med seboj kepal. Iz kolizeja je prišel takrat tudi Brajer ter začel v gimnazijce metati kepe in napolned kamenje. Dva mimoreč profesorja sta opomnila paznika, naj odpodi obdolženca, da se kaka nesreča ne pripeti, kar je ta tudi storil. A Brajer mu je ušel pod cesto in zaklical pazniku, rekoč: »ti p... i iblajtar, ti bom v tiste svinjske mustače enega zabrisal!« in res mu je vrgel iz daljave 10 korakov kamen v usta in ga k sreči le lahko poškodoval. Obdolženec tajni, da bi bil paznika psoval, prizna pa da je vedel, da je paznik v službi. Sedel bo zato štiri tedne v ječi.

Razne novice.

70 letnico je obhajal voditelj katoliškega centra v nemškem državnem zboru dr. Spahn.

Avstrijski državni dolgovi so do 30. junija 1915 znašali skupno 22.453.414.918 kron in so se proti prejšnjemu zvišali za 9449 milijonov. Za to vsoto državnih dolgov je treba obresti 889 milijonov. Tem 22 milijardam je treba sedaj prišteti še tretje in četrto vojno posojilo v znesku 86 milijard.

Avstrijska družba za boj jetiki se je na pobudo notranjega ministra princa Hohenlohe ustanovila na Dunaju. Opozarjajo se je na veliko širjenje jetike med vojniki. Zaradi pomanjkljive hrane se jetika zelo širi tudi med revnimi stanoviti in posebno se je lotila otrok. Da zatremo to strašno morilko, morajo pomagati vse

ljudstvo. Pokroviteljica nadvojvodinja Izabela je rekla: To delo je sveta dolžnost vsakega prijatelja človeštva in vsakega domoljuba.

Vojak ponesreči ustrelil vojaka. Iz Belgrada smo prejeli: Danes, dne 23. maja, je topničar Florijan Rabla iz revolverja ustrelil ognjčarja Ivana Neoral. Zadel ga je v spodnji del života ter je Neoral na mestu izkrmavel. Oba vojaka sta bila v neki krčmi v Kumandrašu pri Belgradu kjer se je zgodila nesreča. Pokojni Neoral je bil po rodu dunajski Čeh, star 43 let ter zapuščal ženo in otroke. Po poklicu je bil klepar. O priliki prve ofenzive ob Drini leta 1914 je bil odlikovan. Proti Florijanu Rablu je zaradi neprevidnega ravnanja z orožjem uvedena preiskava.

»Cetinjske Novine«. Kakor smo že poročali, bode izhajal na Cetinju list pod naslovom »Cetinjske Novine« — »Cetinjer Zeitung«. Naknadno izvemo, da izide že koncem drugega tedna prva številka. List se bo tiskal z latinico a ne s cirilico; za sedaj bo izhajal v hrvatskem in nemškem jeziku, pozneje pa tudi v mažarskem.

Sodavica — potrebno živilo. Najvišji sodni dvor je razsodil, da spada sodavica med »nujne življenjske potrebe« in da je torej glede draženja podvržena določilom cesarske naredbe z dne 1. avgusta 1914.

Rusinski in rumunski jezik v bukovinskih šolah. Iz Črnovic poročajo, da je naučno ministrstvo odredilo, da se vpelje učenje rusinskega in rumunskega jezika kot oblatna predmeta v vse šole v Bukovini. Pouk se prične z drugim razredom.

Srbski uradni list na Krku. Iz Curia se poroča, da izhaja ponovno na Krku srbski uradni list »Srpske Novine«.

Umrli je v Zagrebu vojak 26. dom. p. Anton Tošaj.

Izropana sinagoga. V Filadelfiji so vdrli tatovi v sinagogo in jo oropali. Tatovom se ni posrečilo, da bi vlomili v železno blagajno.

Dve osebi zgoreli. Ob požaru v Zintbergu sta zgorela žena in hči 75letnega pesestnika Franca Kohler.

Indijanci izumirajo. Iz Washingtona se javlja: Štetje Indijancev je dokazalo, da strašno izumirajo. Oherokezov so našli le še 22.455, Ohipevas 20.144, Ohoktavas 15.917, Siuksov pa 14.248. Nomadski indijanski rodovi štejejo komaj še 30.000 glav.

Podeželno omrežje dunajskih elektrarn. Dunaj ima blizu Dunajskega Novega mesta v Ebenfurtu elektrarno zvezano z drugimi mestnimi elektrarnami. Sklenilo se je, od tam po dveh daljnovodih z močno napetostjo električno silo pripeljati na Dunaj. Pri tem se mora sila napeljati skozi več občin. Da se preskrbe z električno silo tudi kmečke občine južno od Dunaja, se začne graditi podeželno električno daljnovod s 16.000 volti s potrebnimi transformatorji. Občine in tovarne v dunajski okolici dobe tako na najumnejši način električno silo iz skupne naprave. To je ista ideja, ki jo hoče v skupno korist mesta in dežele izvršiti tudi kranjski deželni zastop.

Skrb za mladino na Češkem. Kakor poroča »Ostravský Deník«, je mestni magistrat v Dobřiši izdal razglas, ki prepoveduje mladini obojega spola do 16. leta pohajati po ulicah po 7. uri zvečer.

Letni čas in trgovine v Plznu. Trgovski gremij v Plznu opozarja plzenske trgovske kroge, naj si nikar ne ubijajo glave z letnim časom, ampak naj odpirajo in zapirajo svoje trgovine zjutraj in zvečer dosledno v isti dobi kakor pred prvim majem.

Zaplenjen nemški roman v Budimpešti. »Pesti Naplo« poroča, da je državno pravdnštvo v Budimpešti zaplenilo nemški roman pod naslovom »Elizabeta Kott«, katerega je napisal znani avstrijski pisatelj Rudolf Bartsch.

Bolgarske vojne znamke. Bolgarska vlada je sklenila izdati v spomin na svetovno vojsko nove poštne znamke.

Izkaznice za sladkor in kavo v Bosni. Iz Sarajeva se poroča: Te dni pridejo v promet izkaznice za sladkor in kavo, katere bodo veljale za celo Bosno in Hercegovino. Vsaka oseba bo dobila na te izkaznice za cel mesec 1 kg sladkorja in 20 dkg kave.

Vrednost »Dubrovnika«. Zadnjič smo poročali o torpediranju parnika »Dubrovnik«, kateri se je v pol minute potopil. Sedaj se naknadno poroča, da je bil parnik vreden nad 350.000 K, a blago, katerega je vozil nad 600.000 K. Torej iznaša skupna škoda okoli milijon kron.

Nov nemški parnik velikan. Za »Hamburg-Südamerikanische Dampfschiffahrtsgesellschaft« je zgradila ladjedelnica Blohm u. Voss nov brzoparnik s tremi vijaki. Novi parnik je sestrska ladja parnika »Cap Trafalgar«, ki je bil septembra 1914 potopljen blizu brazilske obale kot nemška pomožna križarka. »Cap Polonia«, tako je ime novemu parniku, je dolga 197 m, široka 22 m, razvija 21.000 konjskih moči in vozi 18 morskih milj na uro. Obseg znaša 12.500 brutoregisterskih ton. Razen posadke, ki šteje 460 mož, ima na parniku prostora nad 2000 potnikov.

Vojno posojilo in državne finance.

4-4 milijarde vojnega posojila je bilo v soboto opoldne prekoračenih. Pri poštni hranilnici štetja še niso končali. Podpisi armade na bojišču še niso všteti. Dosedaj je 40letnega amortizacijskega posojila podpisane 23 milijarde, ostalo v zakladnih listih. Velik del obresti za vojno posojilo je že pokrit z bližnjim povišanjem cen za tobak in tobacne izdelke, z reformo poštinih pristojbin in drugih upravnih izdatkov. — Uradno se razglša tudi, da se finančni minister bavi z reformo državnega gospodarstva, ki naj doseže velike prihranke in zviša donos posameznih davkov. Sijajen uspeh četrtega vojnega posojila je bil le zato mogoč, ker se je podpisovanja udeležilo res vse ljudstvo.

Primorske novice.

Odlikovani primorski Slovenci. Za junaštvo v bojih na Tirolskem so bili odlikovani: desentnik Anton Harej iz Dornberga z malo srebrno hrabrostno svetinjo, poddesentnik Mihael Šorl iz Podmelca in pešec Leopold Rogelj s Kostanjevca pri Komnu pa z bronasto svetinjo.

Smrtna kosa. Umrli je v rezervni bolnici št. 1 v Gradcu dne 25. maja Kaus Henrik, rodod iz Čezsoče na Goriškem za unetjem ledvic. — Umrli je nenadoma na Rakeku trenski vojak Josip Makovec iz Malih Zabelj na Vipavskem.

Beram, 23. maja 1916. Marijina družba iz Tinjana in Berama sta imeli pretečeno nedeljo tukaj shod s procesijo za srečno zmago na čast »Kraljici miru«. To priložnost je porabil škof tržaški presv. dr. Karlin, da je prihitel med svoje istrske Hrvate na apostolsko delovanje. V starinski cerkvi sv. Marije je imel sveto mašo, na planem pa patriotičen govor o nebeski Kraljici kot zaščitnici habsburške vlade; joče hiše s posebnim ozirom na Marijanske kongregacije. Za mnogoštevilne prisotne vernike je bil to izreden dogodek, ker v okolici sploh nihče ne pomni, da bi bil kdaj vrhovni pastir škofije došel v slične svrhe k svojim ovčicam.

Razpuščen je občinski svet v Lokavcu, okraj Gorica; za voditelja občinskih poslov je imenovan tamošnji posestnik g. Franc Hmelak.

Ne bo ga. Tržaško namestništvo je uvedlo disciplinarno preiskavo proti učitelju na c. kr. obrtni šoli v Trstu Antonu Camaur, ki se do danes ni vrnil s svojega bolezenskega dopusta, ki je potekel 15. maja 1915 in tudi ni prosil podaljšanja. Razer tega je zagrešil veleizdajska dejanja. Poziiva se, naj se do 15. junija 1916 oglasi v predsedništvu tržaškega namestništva. Ne bo ga.

Občinski gerent v Pulju. Tržaški namestnik je sporazumno z istrsko deželno upravno komisijo c. kr. trdnjavskega komisarja v Pulju Rudolfa grofa Schönfeldta določil za občinskega gerenta za mesto Pulj.

V glavo se je ustrelili iz revolverja v neki gostilni v Trstu mladenič, čegar istovetnost še ni dognana. Nezvestnega so prepeljali v bolnišnico.

Iz ruskega ujetništva nam piše Alojzij Šiban iz Dobrove-Fojane na Primorskem. Naznanja, da je zdrav. Njegov naslov: Vojni ujetnik Alojzij Šiban, gorod Spaska, Tombovska gubernija, pošto odelenje Monastirska, Mihael Ivanovič Fjodorov, Rusija. — V ruskem ujetništvu je Hieronim Demšar podomače Bahač iz Zirov.

Tobaka v Trstu že par tednov ni dobiti. Le kaka »suštarkuba« se vidi, katero gospod s cilindrom ponosno »poka«. Mnogi so se pa kajenju že odvadili. Vsako zlo prinese tudi dobro s seboj.

Javni dobrodelni zavod v Trstu je razdelil med revno prebivalstvo v tednu od 1. do 7. maja 3225 K 50 vin. v denarju, 1017 kosil in 978 večerij; isti urad za podporo družinam vpoklicanih: za 970 K jestvin in 294 kosil. Iz ubožnice: 14.073 K 70 vin. v denarju, 35.885 kosil, 16.462 večerij, 326 novih čevljev in 11 oblek. Vsega skupaj se je izdalo za 34.782 K 72 v., na dan torej 4968 K 97 vin.

Kosilo in večerje se bo dobilo v Trstu v prostorih aprovizacijske komisije ulica S. Giovanni (ex restavrant Puntigam), in sicer za ceno od 20 do 60 vin. Aprovizacijska komisija bo dnevno določila kakih 15.000 K. To je posnemanja vredna uvedba, h kateri so neizmerno mnogo pripomogli slovenski, na tiho delujoči možje.

»Risveglio Austriaco« (Avstrijsko prebujenje) se imenuje sedaj prejšnji »Risveglio Tridentino«. List pravi, da bodi s tem tudi na zunaj označen njegov staroavstrijski program.

Za nadzorovanje mestnih otroških vrtcev v Trstu je imenovan ces. komisar go-spejni odbor, ki ima nalogo, obiskovati otroške vrtece in staviti mestnemu magistratu na podlagi dobljenih izkušenj primerne predloge za čim večji prosep teh zavodov. Za sedaj so v odboru: baronica Ida Albori, gospa Ema Krekich-Strassoldo, baronesa Nina Morpurgo, gospa Hilde-

garda Tomcichi, gospa Marija Zahorsky in gospa Gina Ban kot strokovna izvedenka.

Avtomobil je povozil v Trstu 50letnega uradnika Antona Cescutti; zlomilo mu je desno nogo in ga močno poškodovalo na glavi. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Škorpion je pičil v Trstu 57letnega zidarja Petra Scapin. Dobil je pomoč na rešilni postaji.

Nesrečnica. 20letna Marija M., ki živi kot izgubljenka v Trstu, se je vrgla pred sinočnjem v kanal. Še živo so potegnili iz morja in jo odpeljali v bolnišnico. Nesrečnica si je bila že dva pota preje poizkusila vzeti nesrečno in izgubljeno življenje.

Odlikovanja.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 28. polj. top. p. Valentin Čop. — Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belorodnem traku je dobil mornariški superior Karel Kokolj, pri rez. bolnišnici št. 4. — Najvišje pohvalno priznanje sta dobila nadporočnik 4. trdnj. top. p. Florjan Božič in asist. zdravnik 47. pp. Samuel Armuth. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil vojaški oskrb. akcesist dr. iur. Andrej Veble, pri evid. oskrb. skladišču v Temesvaru. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: narednik 17. pp. Ivan Krakar, stražmojster 3. tren. div. Jernej Tavčar, rač. podčastnik 87. pp. Rudolf Jereb in rač. podčastnik 7. polj. top. p. Ivan Wiegeler. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja 9. lov. bat. Franc Rode. — Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je dobil stotnik rač. vodja 97. pp. Jarmer Iv. — Železni križ 2. vrste je dobil strojni kvartirni mojster na ladji »Kaiser Karl VI.« Franc Pavletič. — Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil tit. desetnik Egon Rupnik, pri pomorskem baonu. Trst. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil črnovoj. poročnik 30. črnovoj. maršbaona Anton Perko. — Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil topničar 22. polj. havb. div. Strekelj A. — Viteški križec Franc Josipovega reda je dobil major 27. dom. p. Albert Zamarin.

Odlikovanja pri 5. domobranskem polku. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja Totis Merij, četovodja Princ Anton, desetniki Cink Milij Avgust, Marč Ivan, Merslavič Andrej, Kovač Franc, Novak Franc in Vodopivec Ivan, poddesetnika Hofer Josip in Bandelj Alojzij, infanteristi Hofer Josip, Bandelj Alojzij, Iskra Josip, Borghese Julij, Gorkič Mihael, Stavanja Josip, Kodelja Franc in Tomšič Jakob.

Odlikovanja pri 3. pionirskem bataljonu. V drugič sta dobila srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste četovodji Kovač Franc in Iskra Mihael. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili četovodje Šegula Jakob, Pukl Mihael in Pichlmeier Anton.

Imenovanje. Za poročnika je imenovan kadet 27. pp. Rihard Debelak. — Za namestnika asist. zdravnika je imenovan sanitetni praporščak 17. pp. dr. Jančič Anton, prideljen garn. boln. št. 8.

Pogrešane družine s Primorskega.

Percho Remigio, S. Secciole Direta Slami, Istria, išče svojega očeta Dominika in svojo ženo Marijo Percho iz Turiaca, okraj Tržič na Primorskem. — Anton Komavli, Bar. 10/13, Bruck a. d. L., išče svojega 74letnega očeta Jožefa Komavli iz Pevme št. 183 pri Gorici. Isti je bil prišel v taborišče v Lipnici dne 3. marca, a je še tisti dan pobežnil in se ni več vrnil. »Slovenec« je menda poročal, da so meseca marca potegnili nekje iz Save truplo 60- do 70letnega moža. Morda je bil to Jožef Komavli. Kdor bi kaj vedel povedati o tem, naj dobrotno sporoči na gornji naslov. — Anton Melihen,

išče družini Melihen Jožef, št. 1, in Anton Rot, št. 9, v Žagi pri Bovcu. — Miha Grebenjak, Fluichtl. Lager Bruck a. d. Leitha, Bar. 2/1, išče svojega brata Antona Grebenjaka, doma iz Grebena, obč. Ajba. Kdor kaj ve o njem, naj pošlje iskalcu svoj naslov. — Jožef Droč, Radstadt, Pongau b. Salzburg, išče svojo ženo Marijo in Lovrenca Da-

vanca in sestro Ivano poroč. Debenjak, vsi doma iz Martinjaka h. št. 122, Brda-Kozana. — Ivan Volarič, k. u. k. M. B., St. Mihael ob Leoben, Ob. St., išče družino Volarič iz Sužida št. 51 pri Kobaridu. — Išče se Jakob Ziherl, k. u. k. Inf. Regiment 17, I. Feld-Kompagnie, 4. Zug.

Zadnjikrat je pisal 21. nov. 1915 s soške fronte, Gorice. Pojasnila prosi njegova sestra Franciška Ziherl, Lipica št. 7 pri Škofji Loki. — Desetnik Josip Žnideršič, odd. Brojnica, išče svojega slaboumnega in gluhega brata Antona Žnideršič iz Nornega št. 12, obč. Kožbana pri Krminu. 20. majnika je bil odšel s parom volov do Vipave. Pozneje se je zvedelo, da je bil poslan v Trst kot vojak. Kdor bi kaj vedel o njem, naj blagovoli sporočiti na gornji naslov. — Franc Medved F. J. Baon Nr. 7, Wach-Zug Murau, Obersteiermark, išče svoja brata: podlovca Antona Medveda, 20. lovski bataljon, 2. stotnija; na bojišče je odšel mesec marca 1915 in poslej ni glasu o njem; drugi brat brat Andrej Medved je služil pri 97. pp., 11. stotnija; tudi o njem že leto dni ni glasu. Oba sta doma iz Krna, obč. Libušnje pri Kobaridu.

Poslani naslovi. Sestra Marije Kragelj, o kateri smo zadnjič poročali, da je internirana na Italijanskem, Katarina Mozetič, Trst, ul. Amalia št. 41, pošilja s tem svoj naslov in naznanja, da je že trikrat pisala sestri v Italijo, a ne dobi nobenega odgovora. — Iskani Ivan Kranjc iz Staregasela pri Kobaridu se nahaja pod naslovom: Ivan Kranjc.

Zahvala.

Za vse sožalje in tolažbo ter veliko udeležbo pri pogrebu povodom smrti naših ljubljenih staršev

**MIHAELA in MARIJE
MILOTTI**

se vsem in vsakemu posebej prav iz srca toplo zahvaljujemo.

KAMNIK - LJUBLJANA,
29. majnika 1916.

Žalnočji ostali.

Prodajalke železninske stroke

se takoj sprejmejo. Prodnost imajo starejše moči. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 1257.

Kontoristinja

vešča slovenske in nemške stenografije in strojeplisja, išče primerne službe v mestu ali na deželi. Cenj. ponudbe pod »Pridna« na upravo lista.

„ORGANIST“

cecilijanec z dobrimi spričevali, vojaščine prost, želi službo spremeniti. - Blagohotne ponudbe na upravo lista pod „Organist“ št. 1285.

Dobro izurjena

kuharica

išče službe v kakšnem župnišču. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Naslov pove uprava lista pod št. 1287 (Znamkal)

Šartljeva moka „HASIN“

Po velikem trudu se mi je posrečilo doseči zopet večjo množino šartljeve moke »HASIN« ter tem potom obveščam vse svoje cenj. naročnike, da se bližajo prazniki, in naj nihče ne odlašajo z naročili na zadnje dni, ker moram izvrševati vsa naročila po vrsti.

Kakor gotovo vsakemu znano, rabi se 1 zavitek za en šartelj, ne da bi bilo treba dodati kaj sladkorja, kvasa itd.

Po pošti se pošilja kot dosedaj najmanj 3 zavitke po povzetju. En zavitek stane K 1-50; 50 zavitkov po K 1-40. — Na tisoče priporočilnih pisem vsakemu na razpolago. — Prosimo takojšnjih naročil, dokler še kaj zaloga.

Razpošiljalnica

Ivan Urek

Ljubljana 4. Mestni trg 13.

Sprejme se takoj

d e č e k

ki bi imel veselje do trgovine ter primerno šolsko izobrazbo, star 15—16 let iz Ljubljane ali okolice. Tvrška J. Kušlan Kranj.

Gospodinja, dobra kuharica

ki ima veselje do malega gospodinjstva, ima priložnost nastopiti dobro službo v mestu Ljubljani. — Ponudbe z opisom življenja in dosedanjega službovanja na upravo SLOVENCA 1291.

Učenec

proti plači in hrani se takoj sprejme za usnarjsko obrt pri Avgustu Terpine v Kamniku. Sprejme se tudi

pomočnik.

VINO

(pristno dolensko) se proda 1000 do 2000 litrov. — Cena po dogovoru.

JOŽEF KNEZ, Tržišče, Dolensko.

Modni salon

Štuchly-Maschke
Ljubljana

Zidovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebnostne
novosti z Dunaja

Priporočila: največjo izbero klobukov za dame in deklice kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov.

Solidno blago.

Priznane nizke cene.

643

Kupcem in odjemalcem priporočam, da si moje od prvovrstnih tovarn za prodajo pripravljeno blago

GLASOVIRJE IN PIANINE

pravočasno ogledajo. s spoštovanjem

S. Kmetetz

Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Oves

se nadomesti z melasnimi krmili ki jih razpošilja deželna centrala krmil v Ljubljani, Turjaški trg št. 3, v vrečah po 50 kg. Cena je 35.— K za 100 kg.

Lepa birmanska darila.

Po najnižji ceni.

Voine
ure.

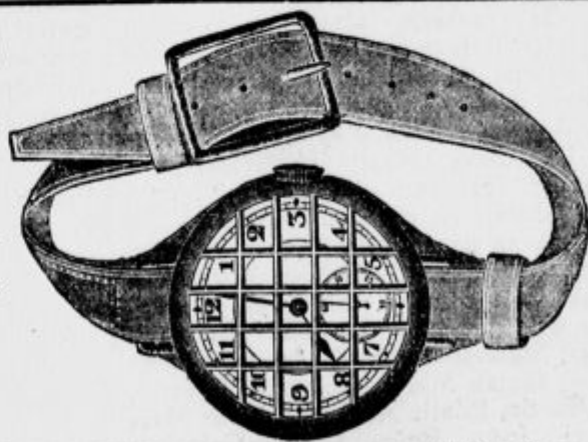
Največja izbira ur, veržic, zapestnic, uhanov in briljantov.

Vijudno vabl v obilen obisk

F. ČUDEN

Prešernova ulica št. 1.

Delničar švicarskih tovarn ur „Union“.

SIROLIN“Roche”

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju.
2. Osebe, ki obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vplivom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
in K. U.